R.No.M. 3152.

12 పేజీలు అర్ధణా.

ప్రతి గ్రామం పత్రికల్లో నిండాలె. ప్రతిఒక్కరు చదువు కోవాలె, ఆశాను—

జమీన్ రైతు

లోకానికి అన్నంపెట్టేది నేను -

తిండిలేక మలమల మాడి చచ్చేది నేను - —రైతు.

సంవత్సర చందా రు 3 — పల్లెల్లో ప్రకటన లందించాలంటే ఇదే—

సంపుటము 8 | శుక్రవారము - 17—12—37. | సంచిక 51

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

—విమర్శకుడు.

పాపం! గోవిందయ్య.

ఈపుష్పం మంచిదే; సౌరభం గల్లదే. కాని పరాయి పదరాలు ఆ పుష్పానికి కాస్త దుర్గంధాన్ని, అవయవపు కాస్త ఒకింతపోతుకొని, ఆకాని కాస్త చెదగొట్టి, ఆదరాలు కాస్త నలిపి, ఆయాకులు కాస్తవేసి, ఆకాడలుకాస్త నమిలి, నానా చందాలంజేసి ఆ పుష్పరాజానికే కలంకపు తెచ్చినవి. పాపం! ఆ పుష్పరాజుమాత్రం ఏంచేస్తాడు!

"ప్రారబ్ధం భుంజతే స్వయం" అని జనవరి 3, 4, తేదీల్లో బుద్ధిపూర్వకంగా రాజీనామా పెట్టి స్వగృహం చేరబోతున్నారు. ఈచెడ్డపేరు తెచ్చిన వారికైనా బంగారు కూడా విక్రయించేవీలుండదని వార్త. మరిన్ని - రాజీనామా పెట్టిన తర్వాత కాంగ్రెసుమాత సౌభాగ్యాంబికైనా "నీకేతప్పు ఇతఃపరం చెయ్యను మన్నింపవలసిందని" అని స్తుతిస్తావనీకూడా రూమరు.

* * *

ఉత్తర ప్రెసిడెంటు

ఉత్తర ప్రెసిడెంటు రాజీనామా ఇస్తాడు ష్యూర్ గా. కదా - తర్వాత ఎవా! తర్వాతి పొత్తులు పొసగడంలేదు మనలో మనకే. లోలోపల కుట్రలు, పన్నాగాలు. వలుగుర్ని ఒకటిగా చేర్చి ఒక్కొక కల్పకపోతే ఛిన్నా, భిన్నం కాకపోవని సాధ్యం. చెంచయ్యనాయుడుగారికి ప్రెసిడెంటుగిరి ఇవ్వడానికి ప్రపంచం ఒప్పుకోదు. మేనకూరు బలరామిరెడ్డిగారి వంటివారికి ఇచ్చినట్టైతే ఆహారం, అజీర్ణం చేస్తుంది. తేదరపల్లి వారికి ఈ ప్రెసిడెంటుగిరి పట్టాభిషేకంజేసి విద్యాశాఖను కాండూరు నరసింహాచార్యులకు అప్పగించడం బాగని నా సలహా- విద్యాశాఖకు విస్సా రాజగోపాలరావు గారిని నామినేట్ చేసి యుంటే అధ్యక్షుడుగా అన్నివిధాల అర్హుడు; బాగుండేది.

* * *

రెడ్ క్రాస్ నాటకం.

రెడ్ క్రాస్ సొసైటీకి 11 తేదీ కళ్యాణంబు నాటకం ప్రదర్శించారు. రు 1900 లు బలవంత పుటిక్కెట్ల అమ్మకం- ఇందులో బుద్ధిపూర్వకం Nil. ఈమాటు మహా కటకటబడ్డారు ప్రజలు. నాటకం బాగుండేదన్నా- నాటకానికి రాలేన్నా- ముద్ర తప్ప లేదు పాపం!

మద్రాసు సిగ్గుకటకేటు వారి నాటకం ఒకటి ఇంకా బాకీలో ఉందిగాబోలు!

* * *

జూబిలీ హాస్పిటల్.

[illegible] నప్పులు చక్కగా పాపచరించడం లేదు. రోగులు అడిగితే కోపగించుకుంటారట. డాక్టరమ్మ చెప్పినా పథ్యాలు చేయడంలేదని రోగులమాట. యీరహస్య మేమిటో కొంచెం కనుక్కుంటారా!

* * *

ఫండాఫీసు సమ్మె.

ఫండాఫీసు కూలీలు- కాదు- గుమాస్తాలు అర్జంటుగా 15 తేదీ నుండి సమ్మె కట్టారు. జీతాల్లో సగానికి సగం తగ్గించారనీ- మెడికల్ లీవుకూడా గ్రాంటు చేయడంలేదనీ వారివాదం. "మా" అంటే కోటిమంది దొరికే యీ దినాల్లో గుమాస్తా లెందుకయ్యా సమ్మెకట్టడం!

* * *

మోకాటిబంటి సంతోషం.

"మెడలబంటి దుఃఖంలో మోకాటిబంటి సంతోషం" అన్నారు పెద్దలు- "తంచావు చక్రవర్తి యం" అన్నాడు సుమతి- ప్రపంచలాభం నాకెందుకు నావస్తమే నాకు కావాలె. ఇదీ లోకమర్యాద.

మారిశ్యాయినాయడుగారి పక్షం అబిసీనియా రాస్ హైలాసీ పక్షంమాదిరి, చైనా చక్రవర్తి పక్షంమాదిరి, స్పెయిన్ ప్రభుత్వపక్షం మాదిరి, ఓడిపోయింది యుద్ధంలో- ఆపదలందు ధైర్యం మానాయుడు సొత్తు.

చూడాగా మానాయుడుదెబ్బ! సింగరాయకొండ దేవాలయ టెంపిలుకు ప్రెసిడెంటుగా నామినేటు చేయించుకొన్నాడు.

* * *

ఉత్తరబోర్డుకో ఆప్షన్.

గోవిందయ్య బోర్డు 15 తేదీ నాడి హెచ్. గార్డనర్ గారిని కో ఆప్షన్ చేసుకున్నదట ఆంగ్లో యిండియన్ల పక్షాన.

* * *

దివాను

నే 13 తేదీ రాత్రి జరిగిన వార్ కౌన్సిలు తీర్మానం ప్రకారం వేదాంతాచారి గారే అంతరంగిక దివాననీ, పెకెండు ప్రిన్సు గారే ఓపెన్ దివాననీ తెలుస్తున్నది.

* * *

ఎవరిదీ సపోర్టు?

గోవిందయ్యను రాజీనామా పెట్టవద్దని కొందరు సభ్యులు బలవంతం చేస్తున్నారని రహస్యవర్తమానం. ఇందులో మనవారెవరైనా ఉన్నారా ఏమిటి! ఎవరు బలవంతంజేస్తేమాత్రం 15 తేదీ ఓపెన్ మీటింగులో రాజీనామా యిస్తానని ప్రకటించి యుంటే [illegible] మాన్పుకుంటాడా! నమ్మరాదు! నమ్మరాదు!!

—

ఋణ చట్టం.

సీ॥ "అసలు కారింతలు మెసవి రైతును జంపు
కఠినాత్ముడగు షాహుకారి యొకడు
పన్నుదోపెళ్లతో పదియు నిరువదిరేట్లు
తడిపి గొరిగిన జమీందా రొకండు
రైతుకొంపకు తెగులులాగు తగుల్కొని
కీడు ముంచెడు చిన్నప్లీడ రొకడు
కాసు వీసానికై కలము నమ్ముకుబోయి
వ్యాసాలు గురిపించు దాసు డొకడు

విల్లు నెక్కిడుచున్నారు బిల్లుపైకి
"కోనుకిస్కా" యనుచు సరకు గొనకుమన్న!
కోట్లకొలదిగ రైతులు కూడులేక
మాడుచున్నారు నీవెన్క జూడుమన్న!
వీరలందరు బలపరచు వారెనిన్ను
అట్టివారల రక్షణ నరయవలయు
రాజగోపాల చార్య! సత్కార్య ధుర్య!"

—రైతులు.

భూమిశిస్తుల తగ్గింపు.

మదరాసు ప్రభుత్వమువారు భూమిశిస్తులను 75 లక్షలవరకు [illegible] నిశ్చయించియుండిరి. అట్టిపెంధముగా తగ్గించవలెనని చాలకాలముగా ఆలోచించుచునుండిరి. నేడు దానిని గురించి ప్రభుత్వ ప్రకటన వెలువడినది.

1914 సం॥ రద్దుకంటెరం చేయబడిన సెటిల్మెంటునందు హెచ్చింపబడ్డ శిస్తులు రద్దుచేయబడును. [illegible] వల్లభూములమీద హెచ్చింపబడ్డవాటికి రూపాయికి 0—2—0 తగ్గింపబడును. జిల్లాలలోని భూములమీది నీటితీరువ రు 6—4—0 నుండి 5—12—0 తగ్గించిరి. కాని యీ తగ్గింపు యీ ఫసలీనుండి వచ్చేసంవత్సరమునుండి, వివరములు ముందు ప్రకటించబడును.

కేశనకుర్రు జమీన్ పరిస్థితులు.

దిక్కులేని శవానికి తుమ్మకొమ్మలుకూడ తెమ్మకొనకూడదు

మోటూరు పరంధామయ్యగారు.

కేశనకుర్రు, కపిలేశ్వరపురం ఎస్టేటువారిది. 6000 ల జనాభా. చుట్టుప్రక్కలవున్న మరి 8 గ్రామములతోకలిసి కేశనకుర్రు ఎస్టేటుగా వ్యవహరింపబడుతోంది. దాదాపు ఐలెండు (గోదావరి మధ్య లంక) అంతా ఎస్టేటువారిక్రిందనే ఉంది.

ఏనాడు ఈ రైతులు జమీందారు హస్తగతం అయిపోయారో నాటినుండి వీరిబలం సన్నగిల్ల నారంభించింది. జమీందారీదురిపాలన రాకముందు పండితా, ఎండితా, తిన్నా, తినకపోయినా కొంతవరకు స్థిమితంగానే ఉండేవాళ్లు రైతులు. నేడో! దున్నడానికి భూమిలేక, పన్నడానికి నాగలిలేక, తోలడానికి దున్నలులేక, నిరుద్యోగులై, నిర్భాగ్యులై, ఆకలిమంటతో అల్లాడి పోతున్నారు. ఈజమీందారీ దోపిడీవల్ల గుల్లలై పోయారు.

బ్రిటీషు పెట్టుబడిదారుల దోపిడీవల్లనే అసలు క్రుంగిపోయింది రైతులోకం. ఆదోపిడీకితోడు ఈ దోపిడీ! దొంగలు దొంగలూ ఊళ్లు పంచుకున్నట్లు స్వార్థపరులైన ధనాశాపరులగు యీ జమీందార్లు తాము దోచుకుంటున్నారు. దోపిడీగాండ్రంటే రైలులో నవుకునేవాళ్లేం! దొంగ యిల్లుదూర బడితే కొంతకాకపోతే కొంతయినా వదలిపో తాడు. కాని వీరో! మొత్తం, మట్టంగా, అంటు తుడిచేవరకు వదలరు. జీవితమంతా రెక్కలు ముక్కలు చేసికొని కష్టపడి పనిచేసేవాళ్లకు తిన డానికి తిండి, కట్టుకోడానికి గుడ్డ దొరక్క చస్తుంటే, యీ జమీందార్లు పోలోఆటలకు, ఫూటోలకు, గుర్రపు పందెములకు, వైమానిక విహారములకు, తీర్థయాత్రలకు, ఊటీనివాసాలకు, రంభా సంభోగాలకు, రాజకీయాలకు, అంతులే కుండా, నిర్లక్ష్యంగా, నిర్భీతిగా రెండుచేతుల తోను విచ్చలవిడిగా ఖర్చుపెట్టిందిగాకుండా, లక్షలకొలది ధనాన్నికూడా బెడుతున్నారంటే ఎంతదోపిడీ చేయాల్సివుంటుందో ఆలోచించు కోండి! రెండురోజులకు భుక్తికి సరిపోయేది దొంగిలిస్తే జన్మాంతవరకు దొంగతనానికి పోడు దొంగ. కాని జమీందార్లో! సాగినంతవర్కు సాగి స్తారు. దగాదాషీ [illegible] నిమిత్తం లేదు. ఎను టివాడు తిన్నాడో, లేదో విచారణ అవసరంలేదు. వాడిదంతా [illegible] కొంతవుందో, లేదో ఆలోచన అవసరం. [illegible] లేదా? [illegible] సంవత్సరముకంటె యెక్కువ సంపాదించారా? లేదా? ఇదేజరిగేది. ఇదేవిచారణ. [illegible] వాళ్ల [illegible] తృణమో, పణమో, ముట్టచెప్పేవరకు శవాన్ని దహనం చేయనీయరు. అంతకంటె మొండిపట్టు జమీందార్లది. ఇదిఅతిశయోక్తికాదు. సర్దుకోసం వ్రాయలేదు. నేను కేశనకుర్రు ఎస్టేటులో స్వయంగా తిరిగివిచారించి పొందిన అనుభవం ఇది.

కేశనకుర్రు ఎస్టేటులోని విషయం ఒకటి ఉదాహరణకు వ్రాస్తున్నాను.

(1) రంగన్నయ్య గర్భదరిద్రుడు. ఏపూట కాపూట కూలిచేసుకొని బ్రతుకుతూ జీవిస్తూవున్నాడు. ఆతడుచనిపోయాడు. పని యూని! అందుమూటలులేదు కలప. ఏలావుంటుం ది? పరుగాటికి తిండికూడా లేనివాడు. కలప ఏలాసిద్ధం చేసుకోగలుగుతాడు. కలపలేదుగదా యని శవాన్ని పారేస్తారా? ఇరుగుపొరుగువారు పుంతలోవున్న తుమ్మకొమ్మలనరికి కట్టెలుసిద్ధం చేశారు. యింతలో ఈవార్త ఎస్టేటుద్యోగులకు తెలిసింది. వెంటనే తాసేదారు నౌకర్లను పంపాడు. వారువెళ్లి దహనసంస్కారాన్ని ఆట కాయించారు. ఎంతబ్రతిమాలినవినలేదు అర్జీపెట్ట కుండా తుమ్మ ఎవరునరకమన్నారని గదమా యించారు. ఎవరికి తెలియదు? అర్జీపెట్టుకుంటే అదిమంజూరయి వచ్చేసరికి శవము కుళ్లిపోతుంది. ఎంత మొరపెట్టుకున్నా ఫలితంగలుగలేదు. గతి లేక అందినమట్టుకు పిడకలు తెచ్చారు. అదిచాలక చుట్టుప్రక్కలలో కాలం ఎండిపోయిన చేట దంటులు ప్రోగుచేశారు. చిన్న చిన్న ముళ్లచితుకులు ఏరి ఏదో విధంగా దహనంచేశారు.

ఆతుమ్మకట్టెలు ఏమయినవి? తలంలో ఇతర కట్టెలతో కలసిపోయి ఎస్టేటువారికి డబ్బు [illegible].

ఇదిచాలదూ? ఇంతకంటె మరేనిదర్శనం కావా లి? ఇటువింటే యెవరికుండె జలదరించదు? ఏపా షాణ హృదయము కరుగదు? ఎవరికి ఉద్రేకం కలుగదు?

జమీన్ రైతుల స్థితి

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ నివేదిక.

13 తేది బందరునందు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ ఉపసంఘము సమావేశము డా॥ భోగరాజు పట్టాభిసీతారామయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగెను. సభ్యులు ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజుగారు, యం. యల్. ఎ., బ్రహ్మయ్య, ఈ. సీతారామరావు, కల్లూరుసుబ్బ వెంకటేశ్వరశర్మ గారలు సభకు విచ్చే సిరి. ఈఉపసంఘమువారు గావించిన పనినిగూర్చి సమర్పింపబడిన నివేదిక అంగీకరింపబడెను. కర పత్రముల ద్వారా ప్రచారము గావించుటయేగాక నవంబరు నె 10 వ తేది నుండి 28 తేది వరకు ఉప సంఘమువారు ఆంధ్రజిల్లాలలో 8 జమీందారీ జిల్లాలయందును సంచారమొనర్చిరి. 40 చోట్ల ప్రతినిధులను వేలకొలది రైతులు కలసికొనిరి. 600 గ్రామములందు జమీందారీరైతుల స్థితిని గురించి భోగట్టా సేకరించిరి. 500 అర్జీలను అందు కొనిరి. 150 జమీందారీ రైతులు తమస్థితిగతులను గురించి తెలుపుకొనిరి. పెద్ద పెద్ద జమీందారీ రైతులు చిన్న చిన్న జమీందారీ అగ్రహారముల మొకాసా రైతులుకూడ తమ స్థితినిగురించి విన్న వించుకొనిరి. ఈ 600 అర్జీలలో 400 ఆంధ్రదేశ మునకు చెందినవి.

రైతులస్థితిని తెలిసికొనుటకు పార్లమెంటరీ సంఘమువారి సహాయార్థము పార్లమెంటరీ సంఘ మునకు ఒకనివేదికను పంపిరి. ఈలోపుగ కార్య దర్శి సవిస్తారముగ నివేదికను తయారుచేయు చున్నాడు.

జమీందారులకు రైతులకుండవలసిన సంబంధ మును సూచించుచు తయారుచేయబడిన చిత్తు నివేదికను పూర్తిగా చర్చించిరి. ఎవో ఒకటో రెండో విషయములు తప్ప తక్కినవన్నియూ ఆమోదించబడెను. ఎస్టేటుల్యాండుయాక్టులో గావిం చవలసిన సవరణలనుకూడ చర్చించి అంగీకరించిరి.

ఈనెలాఖరువరకు రైతుల కష్టములనుగూర్చి నివేదికను తయారుచేయుటకు గడువీయబడెను. చిత్తూరునుకూడపోయి అచట రైతులసంగతిని కూడ పార్లమెంటరీసంఘమువారు విచారించవలె నని అభిప్రాయపడిరి.

రైతుల కష్టాలు

నీలంరాజు పట్టాభిరామయ్యగారు.

సీ॥ రైతులకడుపులోద రక్షించుటయెలేక
పన్నాకుటాదుల పంపుదుంద్రు
కృషివాయువులవృద్ధి వాంఛించుటయెలేక
బలిమిమై కొట్లను బడయుచుంద్రు
కర్షకసంఘాల కదలించుటయెలేక
చెట్లునుపట్టాలో జేర్చుచుంద్రు
పాటకజనమును పాలించుటయెలేక
యం. యల్. ఎ. పదవుల కేగుచుంద్రు
సేద్యగాండ్రకు మేలును చేయకెపుడు
పందెములకంచు ధనమును పాడుచేయు
పరగ సంస్థానపుల్లే నిప్పట్లు విడిచి
పతితభిక్షాటనముచే బ్రతుకవేలు॥

సీ॥ రైతుసంఘములు రెట్టి రక్షింపరాచిన
ప్రభువులచిత్తమాల్ పడయవేల
మనకష్టములగూర్చి మనమెంచర్చింపంగ
యధికార్ల బెదిరింపు కదలవేల
మనమేలుగోరెడి మాన్యులకోట్లియ్య
కాంగ్రెసుకోర్యకుల దర్పమేల
ఆత్మశక్తితో సౌఖ్యమందజాలినపట్ల
జామీనుకేసుల జంకులేల
జన్మస్వాతంత్ర్యమెల్లడ చంపునట్టి
పాలనములోన కడగండ్లు పడుటకంటె
పరగసంస్థానపుల్లే నిప్పట్లువిడిచి
పతితభిక్షాటనముచే బ్రతుకవేలు॥

కం॥ ఎస్టేటుద్యోగుల కిల
పుష్టిగ లంచంబులిచ్చి భోజనమిడినన్
కష్టములనె గలిగింతురు
సృష్టిలోనిది యేమివింత శ్రీరఘురామా!

ఆరవిల్లిపాడు రైతులు

10-12-37 తేది ఆరవిల్లిపాడు, సబ్బిపాడు గ్రామ కర్ణంగారలు వద్ది శిస్తు యిచ్చవలసినదిగా రైతులనందరిని పిలిపించి అడిగినందున గ్రామసంఘ ప్రెసిడెంటు వగైరా మెంబర్లు వద్ది తమకుగల యిబ్బందులు తెల్పుచు రైతుల కమీషనుకొర్కు తెలుపుచు స్టేటుమెంటును వ్రాసియిచ్చిరి.

స్టేటుమెంటు వివరాలు.

ఆరవిల్లిపాడు గ్రామచెర్వు పూర్తిగా నీరు ఎండిపోయి పయిరు ఎండిపోవుటచేతను, రైతుల ఋణబాధ నివారణచట్టమును ప్రభుత్వంవారు ప్రకటించుటచేతను, కోఆపరేటివ్ వగైరా బ్యాం కులు, సాహుకార్లు రైతులకు అప్పులిచ్చువారలు లేకపోవుటచేతను, కల్లాలు తరుణమైన 1938 సం॥ జనవరి 30 తేది నాటికి వాయిదాయిప్పించిన శిస్తు చెల్లించెదమనిరి. దక్షిణ దివితాలూకాలతోపాటు రు 1 కి 0-2-0 వంతున రెమిషన్ 18-11-37 స్వతంత్రపేపరులో ప్రకటించినప్రకారం యిప్పిం చుటకున్ను, వెంటనే చెర్వు తనిఖీచేయించి మాగాణి శిస్తురెమిషన్ యివ్వవలెననియు కోరిరి.

చెన్నారెడ్డి వెంకట నరసింహారావు
గ్రామరైతు సంఘ కార్యదర్శి.

కనిగిరి రేంజి ప్రాథమికోపాధ్యాయ మహాసభ యీనెల 18,19 తేదులలో కనిగిరియందు జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి శ్రీ ఎస్. క్రిష్ణరావు పంతులు గారి అధ్యక్షతన జరుగును. ఎన్. నారాయణ రావు బి. ఎ., బి. యల్. గారు సభాప్రారం భకులు.

వీనస్ అస్యూరెన్సు కంపెని

లిమిటెడ్ – స్థాపితము : 1920

ప్రధాన కార్యాలయము:— డెల్హి

1	జారీచేసిన పట్టాలు	4,50,00,000
2	ఇచ్చిన క్లయిముల మొత్తము	17,00,000
3	సెక్యూరిటీగా గవర్నమెంటుకు చెల్లించిన ధనము	2,00,000
4	శాశ్వతనిధి ...	7,50,000
5	ఇంటరిం బోనసు: యావజ్జీవిత పట్టాలకు 15/-; ఎండోమెంటు పట్టాలకు 12/-	

వివరములకు:— సూపరింటెండెంటు,
24, సెకెండు లైను బీచి,
మదరాసు.

ప్రకటన: కె. మునుస్వామి నాయుడుగారిని ఉత్తరభాగమునకు ఇనస్పెక్టరుగా నియమించినాము.

జీతాల కోత-

—ఒక రాజకీయ విద్యార్థి.

ప్రథమమున 8 రాష్ట్రములలోను కాంగ్రెసు వారు మంత్రిపదవు లాక్రమించి నెలకు రు 500 లు మించని జీతములు తీసికొనుటకు ప్రారంభించిరి. జీతమునుండి అలవెన్సులకు భిన్నించవని కరాచీ కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు వ్యాఖ్యానము చయులు జేరచేసిరి. దీనివలన దరిదాపు రు 1000లు జీతము నేరుటతో, లేక అలవెన్సుల చేరుటతో మంతు లెక్కువను తీసుకొనుచుంటయు, యిట్లుచేసినను. వీరు కరాచీ తీర్మానముల నమలులో పెట్టుచున్నా రని చెప్పుకొనుచుండుటయు గానవచ్చుచున్నది కాని ప్రభుత్వోద్యోగులు రు 500 లు మించి సాధారణముగా తీసికొనరాదనుటలో ఎట్టి యర్థమున్నదియును వివయము మనము గ్రహించవలెను. దీనికొర్కు మనము యోచించుటకు మున్న ప్రభుత్వోద్యోగులెంత హెచ్చు జీతముతీసుకొనుచున్నారో మనము యోచింపవలెను. సామ్రాజ్యత్వముక్రింద పీడింపబడుచున్న రాజ్యములలో వీదరికము చాల హెచ్చుగా యుండును. ఆయా దేశములలోని పరిశ్రమలు వృద్ధి చెందకుండునట్లు, సామ్రాజ్యత్వ ప్రభుత్వములు గావించును. యీదేశములు తమతమ దేశముల లోని పరిశ్రమలకు ముడిసరకుల సరఫరా చేయుట కును ఆపరిశ్రమలలోని తయారగుసరకులు చెల్లుబడిపోవు ప్రదేశములుగ యీ పీడితరాజ్యము లుంచుటకు యీ ప్రభుత్వములు ప్రయత్నించును. వీరివిధానమంతయు యీ పై రెండుయాశయము లను నెరవేర్చుటకై వినియోగింపబడును. దీనివలన దేశములోని వ్యవసాయాభివృద్ధి సామ్రాజ్య పరిశ్రమల ముడిసరకులయొక్క యావశ్యకతకు లోబడియుండునట్లు జేయుటకు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వములు ప్రయత్నించెదరు. దీనివలన, రైతుయొక్క యార్థికనిర్మాణము సామ్రాజ్యదేశముల గొప్ప పరిశ్రమలయొక్క యార్థికాశయములకు లోబడి నడుపబడును. దీనివలన క్రమముగా సామ్రాజ్యదేశముల క్రిందనున్న దేశములలోని వ్యవసాయముయొక్క యార్థికపరిణామము క్షీణించుచుండును. వ్యవసాయముయొక్క యభివృద్ధి నిరోధింపబడును. యిది యిట్లుండ, పెట్టుబడిదారీ పద్ధతిలో భూమి క్రమముగా పెద్ద పెట్టుబడిదార్ల స్వంతయాస్తిగాయుండు ప్రదేశము హెచ్చుటయు చిన్న వ్యవసాయదారుల భూమి పెద్ద పెట్టుబడిదారులకు చేరుటయు, చిన్న వ్యవసాయదారు కౌలుదారుగాగాని వ్యవసాయ కూలీగాగాని మారుటయు గానవగును. కౌలుదారులలో పోటీ హెచ్చి కౌలుదార్ల వరుమానము తగ్గును. వ్యవసాయ కూలీలు హెచ్చుటచే యింతకుముందు వ్యవసాయకూలీలలోయున్న నిరుద్యోగము చాల హెచ్చును. యీసందర్భములో వీదరికమును, యార్థికయశాంతియు హెచ్చును. యీపరిస్థితులలో ప్రభుత్వమును నడుపునట్టివారు తమ స్వంతయాశములకును, సామ్రాజ్య ప్రభుత్వముయొక్క సుస్థిరత్వమునకును యీప్రభుత్వము శాశ్వతముగా యుండుటకును, నిరంతరమగు యనోన్యస్యతయు, గాఢసంబంధమును, కలుగ జేయవలెను. అట్లు వారిస్వంతయాశయములకును, యీప్రభుత్వముయొక్క కాలపరిమితికిని, యెడతెగని సంబంధము కల్పించని యెడల, యీ ప్రభుత్వము గొప్పనిపుణతతోనడుపబడుటగాని యార్థిక రాజకీయ నిర్బంధవిధానము కార్యరూపముదాలుటగాని, సామ్రాజ్యతయముల పూర్తిగ నెరవేరుటగాని జరుగవు. యీసంబంధమున గాఢము గాను శాశ్వతము గాను, యుండునట్లే ప్రభుత్వోద్యోగులనియున్నతో యోగ్యోగులకు చాల హెచ్చు జీతము తీసుకొనుచున్నది వారు హెచ్చుజీతము లను యార్జించుట సామ్రాజ్య ప్రభుత్వముయొక్క స్థిరత్వము మీదనే యాధారపడియున్నట్లు గ్రహింతురు. అందువలన యీసామ్రాజ్యత్వస్థిరత్వం వలన ఎట్టిపరిణామములు శాశ్వతము చెందుచున్నను చిన్న రైతుల వీదరికమువారి యధోగతియు యెట్టి ఘోరములకు పరిణమించుచున్నను, నిరుద్యోగము యెట్టి తీవ్రతను చెందుచున్నను, కార్మికులకు మానము తగ్గివారెట్టి యిక్కట్లకు పాలగుచున్నను, యీ ప్రభుత్వోన్నతోద్యోగులు తమ విపరీత తనుమానములకొరకు యీసామ్రాజ్యస్థిరత్వమునకు తలయూ విధానముతో ఎల్లపుడును కొనసాగింతురు. కాని కాంగ్రెసువారు కోరునది సామ్రాజ్యత్వము తీసివేయుట, సంపూర్ణ స్వాతంత్రమును స్థాపించుట యని మనము జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలెను. యీసామ్రాజ్యత్వ ప్రభుత్వవిధానములో నెట్టి సంస్కరణలు చేసినను, ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహక మండలిలో మార్పులుచేసినను, యీప్రభుత్వమును నడుపు మనుష్యులను తీసివేసి వేరేవారిని యుంచుచునను, ఏవిధమైన శాశ్వతమైనట్టియు, సర్వజనులకును సంపూర్ణమైన లాభముచేకూరుటకు యవకాశముండినయెడల మనకాంగ్రెసువారు అట్టి సంస్కరణలనే కోరియుండెడువారు. వారియహింసా సిద్ధాంతము, సంస్కరణ విధానమునేబలపరచి యుండెడిది. వారి నిర్మాణకార్యక్రమముగ యీ సామ్రాజ్యప్రభుత్వములో కొన్ని మార్పులు చేసిన యెడలమనము మన గమ్యస్థానము చేరవారమై యుండగుమను వాదనకు యను గుణ్యముగాయుండి యుండెడిది. కాని వారి సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము లోస్వల్ప మైనట్టిగాని, ఘన మైనట్టిగానిమార్పులు చేయుట వలన గొప్ప మేలు పొందవ ప్రజాసామాన్యమునకు చేకూరునను యభిప్రాయము యేకోశమునందును లేదు. అట్లుండి యుండిన యెడల వారట్టి కోర్కెనే వ్యక్తపరచి యుండెడివారు. వారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర మెన్నటికిని కోరి యుండెడి వారు కారు. కాని యిప్పుడు కాంగ్రెసులోని కొందరు మితవాద నాయకులును, కాంగ్రెసు మంత్రి వర్గములును, యీయభిప్రాయాలకు హెచ్చుగా తావిచ్చు చున్నారు. వారు యీవిధముగ జీతములు కోతయను మిషచే, సంపూర్ణ స్వాతంత్రము యొక్క నిష్కర్షతను దానియొక్క యావశ్యకతను ప్రజలు మరచిపోవ జేయునట్లు ప్రచారము సాగించు చున్నారు. యేలయన నిజముగా సంపూర్ణ స్వాతంత్రమునకై జరుప నలసిన పోరాటములో యత్యంత ప్రాముఖ్యత వహించునట్టి రైతు సంఘములను వారి సంఘముల నెత్తివేయుమని ప్రధాన మంత్రివారు సెలవిచ్చిరి. యింత వరకును మితవాద కార్మిక నాయకుడైన గిరి వారి సలహాలను యనుసరించిన యెడల మన దేశములోని కార్మిక సంఘముల నెత్తివేసి, మహాత్ముని పద్ధతుల ప్రకారము, పెట్టుబడి దార్లకు, కార్మికులకును, యభేదతను కల్పింపవచ్చును. యింక సోషలిస్టు నాయకులపై పోలీసు నిఘాగాని వారిపై నిర్బంధకర యుపయోగించుటలోగాని యీ కాంగ్రెసు మంత్రి వర్గపు పట్టుదల నాయకులను తిరిగి కాంగ్రెసు తీర్మానముల సర్గము జేసి కొనుటకు గాని, కాంగ్రెసు తీర్మానముల యుక్తి యుక్తమును, పూర్తిగా తెలిసి కొనుటకుల కేరాదు టగాని బడికి తిరిగి పంపు పలుకిన యవశ్యకత పూర్తిగ కానవించుచున్నది.

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర పోరాటములో కార్మిక కర్షకులే గొప్పగ పాటు పడుగలవారు. వారికే సంపూర్ణ స్వాతంత్రము యొక్క నిజమగు యర్థము తెలియును. వారికి పూర్తిగ తిండి యుండవలె ననియు, పూర్తిగ పని దొరక వలెనను, యీసంపూర్ణ స్వాతంత్రము వచ్చితీరవలెనను యాశయము, వారికి నాటికన్నను నడుకూర్చునది. అట్టి వారికి, సంపూర్ణ స్వాతంత్రముయొక్క నిష్కర్షత అది తెవలే జరుపు సంస్కరణాలయొక్క నిష్పయోజనత, వీటినిగ్రహించుశక్తి హెచ్చుగాయున్నది. యనాదినుండియు ప్రతిప్రాణికిని జీవింపవలెనను ప్రాథమికయాశయొక్క బహిర్గత స్వరూపమే యీకార్మిక కర్షకులకు సంపూర్ణ స్వాతంత్రముపై గల గొప్పపట్టుదలగా పరిణమించును. యిట్టిసందర్భములలో కార్మిక కర్షక వర్గములవారిని నిర్బంధించుటయు వారిసంస్థలను నిరసింపజేయుటయు వారిపోరాటములకు తగుకారణములే లేవని ప్రచారము చేయుటయు కాంగ్రెసుయొక్క ముఖ్యోద్దేశయమును ప్రజలను మరపింపజేయుటయే. ప్రజలయొక్క దృష్టినిమరల్చి ప్రజలయొక్క దినదినాభివృద్ధిచెందుచున్న విప్లవయాశయములను వ్యక్తపడకుండజేసి, వారు నిజమగుపోరాటములో పాల్గొనకుండునట్లు జేయుటకే యీమంత్రివర్గము కాంగ్రెసుపేరుతో అధికారమునకు వచ్చిన మంత్రివర్గము చాల పాటుపడుచున్నారు. యీ ప్రభుత్వయుద్యోగీయుల జీతములు తగ్గించుటచే ఘనమగుమేలు కల్గునను దురభిప్రాయమును ప్రజలలో కల్గించుచు అట్టి అపోహాలను ప్రోత్సహించుచున్నారు. దీనివలన స్వాతంత్ర పోరాటమునకు యాటంకము కల్గును. ప్రజలు తమరాజకీయాశయములు పొందుట చాలవరకు బోధింపబడును. యీ విధానమువలన సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమింకను సుస్థిరముగ యున్నపుడు వీరి చిల్లరసంస్కరణలవలన ప్రజలకు యేదో గొప్పమేలుకల్గునను దురాశయు దురభిప్రాయమును కల్పించుచున్నారు. ప్రజలను మోసగించుచున్నారు. కాంగ్రెసు పోరాటమును పూర్తిగ నిరోధించుచున్నారు. కాంగ్రెసుయాశయమగు సంపూర్ణస్వాతంత్రమును పూర్తిగ మరచిపోయి ప్రజలు స్వప్నావస్థలో యుండునట్లు జేయుటకు యీకాంగ్రెసు మంత్రివర్గము ప్రయత్నించుచున్నది. యిట్టిమోసముజేయుటకే యీ జీతములకోత యను ప్రచారమును కొనసాగించుచున్నారు.

(సశేషము)

సరిహద్దు రాష్ట్రమునందంతటను వందేమాతరం పాటనే జాతీయగీతముగా పాడుచుండవలెనని సరిహద్దు గాంధి, అబ్దుల్ గఫూర్‌ఖా౯ గారును, ప్రధానమంత్రి ఖా౯సాహెబు గారును ప్రకటించిరి.

* * *

నీలు శిలావిగ్రహమును గవర్నమెంటు మ్యూజియములో ఆయుధాగారపు వరండాపై నుంచుటకు ప్రభుత్వరా రంగీకరించిరి.

* * *

సి. ఆర్. శ్రీనివాసన్ గారు మద్రాసు రిజర్వు బ్యాంకు డైరక్టరుల ఆధ్యక్షులుగను డా॥ బి॥ టి॥ రాఘవయ్యగారు ఉపాధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

బందరులో శ్రీ సూరి గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్య గారి గృహమున జరిగిన కళావంతుల సంస్కరణ సభలో దేవదాసీ లు, వినిమయాలో నటింపరాదనియు, డాక్టరు ముత్తులక్ష్మిరెడ్డిగారు ప్రతిపాదించి దేవదాసీల చట్టమును వెంటనే శాసనము చేయవలెనయు తీర్మానము గావించిరి.

"వసంత" తలంటుతైలము.

ఇది పచ్చిమూలికలతోను దుంపలతోను తయారు చేయబడినది. ఎక్కువ భాగం బాదం నూనె చేరియున్నది. పైఫాయిదు మొదలగు జ్వరములకు తలకు రాచిన వెంటనే అత్యధిక వెంపరేచరును తగ్గించును. ముఖ్యముగ మెదడుదోషములను నివారించును. చత్వారము, కండ్లనీరుకారుట, మంటలు, ఎరుపుతిరుగుట, ఎండచూడలేకుండుట, పుసు కట్టుట, దినములనాటి తలనొప్పి, మాడుపోటు, శరీర తాపము, తత్సంబంధమైన ఊడుకు, పిత్త మెకము, మొదలగు వ్యాధులకు దివ్యౌషధము. అనేక యోగ్యతాపత్రములు కలవు.

8 ఔన్సుల తైలముగల సీసా 1 కి రు 1-0-0

2 ఔన్సుల శాంపిల్ సీసా 1 కి రు 0-4-0

నందం కేశవులు,

భావ కాలవీధి, నెల్లూరు.

జోతిషము

ధర్మన్యాయమగు 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రు. 1-0-0. పై ప్రతిప్రశ్నకు రు 0-4-0 వి. పి. ఖర్చు 0-4-0. జననకాల వివరము లేక ప్రశ్న వ్రాయుకాలము, వయస్సు తెలుపవలెను.

హనుమాన్ జ్యోతిషాశ్రమం,

తిరుత్తణి, P O చిత్తూరుజిల్లా.

మంచితరుణము. మంచిలాభము.

ఇల్లు విక్రయం.

నెల్లూరు సంతపేట, కంపలవీధి నెం 397 రు యిల్లు రూ 1500 లకు విక్రయింప బడును.

వివరములకు యితర విషయములకు క్రిందివ్రాసిన అడ్రసుకు వ్రాసి కొనవచ్చును. నేరుగా మాట్లాడ వచ్చును.

మహమ్మద్ ఆలి. నెం 7 రు కొత్త మునిసిపల్ మార్కెట్‌షాపు, నెల్లూరు.

పిఠాపురం మహారాజాగారి

అధ్యక్షోపన్యాస విమర్శనము

గత నెల 20 - 21 వ తేదీలలో పిఠాపురం మహారాజావారి యధ్యక్షతన జరుపబడిన భూస్వాముల మహాసభా వివరములను నవంబరు 28-వ తేది జనవాణి పత్రికా ముఖమున చదివితిని.

అధ్యక్షులగు పిఠాపురం మహారాజావారి యుపన్యాసము నేటి లోకులకు పలుకులతో వ్యవస్థను భూయిష్టమై గంభీరముగ నున్నదనుట కెట్టి సందేహమునులేదు. కాని మహారాజావారు జమీందారులకును, రైతులకును గల అన్యోన్య సంబంధమును విస్మృతిపాలితముగ, స్వార్థరహితముగ వివర్ణింపలేదని చెప్పక తప్పదు. తమ యుపన్యాసములో "జమీందార్లు పొలములో కష్టపడి పని చేయు నిజమైన కర్షకుల స్థితి బాగుపడవలెననియే కోరెదరు. వారు క్షేమ సంపదలతో తులతూగు నప్పుడే జమీందారులకు క్షేమము......జమీందారులు పరిణామవాదులుగాని విప్లవవాదులుగారు ......రైతులు మొదలగువారి అభివృద్ధికిని పాటుపడిరి." అని పలికిరి. కష్టపడి పనిచేయు నిజమయిన కర్షకుల స్థితినిగురించి పిఠాపురం మహారాజావారేమి యొనర్చిరో ఆ వేదికపైననే తెలిపిన బాగుండెడిది. రైతుల వాదించినంతమాత్రమున సదభిప్రాయములను వెలిబుచ్చినంతమాత్రమున రైతు కెట్టి ఫలితమును, అభివృద్ధిని పొందజాలరు. తేనెకలదైని నీళ్ళు, ఆ పేరుమెత్తి నీరు లెన్నిటినైనను పలుకవచ్చును. అంతమాత్రమున రైతుల యిక్కట్లు పోజాలవు. పలుకులకు దగిన యాచరణను క్రియారూపకముగ తమ సపరిపాలనమున గన్పరచినప్పుడే రైతుల మెప్పును పొందగలుగుటకును, జమీందారుల గొప్పతనము బయటపడుటకును అవకాశముండును. మహారాజావారట్టి సహజౌదార్య యుపన్యాస ధోరణిని తమ సిబ్బందు చాల్లి యుత్సవము వాటితో, పూర్వమునుండి మొన్నటి యెలక్షనులో జాడింపబడు వరకును వినుచునేయుంటిమి. మహారాజావారి యెస్టేటుగు మా కాకినాడ తాలూకాలోగాని, పిఠాపురం తాలూకాలోగాని శేకమరి వృతసైనగాని కాళీయుక్తి మొదలు రక్తాక్షి సంవత్సరము వరకు నేటికిని మరపునకురాని రేండు సంవత్సరముల కఱవులలోను, పిఠాపురం తాలూకా నుండి మా కాకినాడ తాలూకాకు త్రాగుటకు అంబలికైనను జొన్న, చోడియైనను పండక ధాన్యముకొరకు అన్నమోయని వచ్చిపడిన సప్తగుడి సంవత్సరములని పేరు మ్రోగిన దినములలో వీరేగామ్రముల రూపాయి కొకటిచొ రిమీషను యిచ్చిరో? రిమీషను పూర్వకముగ ఒక్కపైసగైన యిచ్చియుండలేదని నేనిమధ్య పిఠాపురం తాలూకాలో రైతుల స్థితిగతులను విచారింప దెళియవచ్చెను. మమ్మెటికిని లేదని సవాలు చేయగలను. రెండు మూడు రూపాయల బకాయిలకు గూడ సివిలు కోర్టుల కీడ్చు పిఠాపురం సంస్థానాధీశ్వరులేనా "పొలములో కష్టపడి పనిచేయు నిజమయిన కర్షకుల స్థితికి బాగుపడవలెననియే జమీందార్లుకోరెదరు" అని అధ్యక్షపీఠమునుండి పలుకుటయని విపరీతాశ్చర్యములు కలుగక మానవు. జమీందార్లు తమ సొత్తులకు హానిలేకుండ, లక్ష్మీపూర్వార్జితములని లక్షలాది గుంజుకొనుచు, ఈ సంపదలకు, భాగ్యభోగ్యములకు ఆటంకములేకుండ హంసతూలికా తల్పములపై శయనించుచు, తామే ప్రజారక్షకులమని దురభిప్రాయముతో నున్నంతకాలము జమీందార్లు విప్లవవాదులు కాజాలరుగాని అలిఖి కృంగిపోవుదు, హాహాకారములచే నోరెండిపోవుచు కట్ట గుడ్డ, దడుల కూడులేవ కొంచెరలిగి కంటికి మంటికి యేకధారగా నేడ్చుచు, కటికినేలను విగ్రింతు కర్షకుడు స్వీయరక్షణార్థ, జమీందార్ల దుర్భర పరిపాలనమునుండి బయటపడుటకై విశ్రాంతి పొందట యత్నించుట విప్లవవాదముగ మహారాజావారి దృష్టికి గన్పడుట విపరీతముగను, సంకుచితాభిప్రాయముగను గన్పట్టక తప్పదు. మహారాజావారి ఆ యుపన్యాసమును కని విని వాటినుండియు వారి రైతులమగు మా కాకినాడ తాలూకా ప్రజలందరికిని వారింతటి కరుణార్ద్ర హృదయులా? ఇంతటి కర్షక పక్షపాతియా? స్వార్థత్యాగులా? అని సంభ్రమాశ్చర్య దుఃఖము లొక్కసారిగ కలుగుచున్నవి.

మహారాజావారాకేదికపైననే "జమీందారులపైన నెంతైన తప్పుడు ప్రచారము సాగుచున్నది. తరచు తప్పుడు వాక్యములతో జమీందారులను విమర్శించుచుండుట వినెదము." అని నిందించిరి. అవును నిజమే. ప్రజాక్షేమమును గురించెదమని చెప్పుచు క్రీగంటినైన చూడని జమీందారులను, కరవులతో కటకటలాడుచు కంటితడితో నిజచార సహోదర పోషణార్థమయి యెట్టియాధారమును లేక చిత్తవిభ్రమము కలుగుచుండ, రైతులకు ముప్పది సంవత్సరములలోగా తమపరిపాలనములో నొక్కపైసయైన రిమీషను పొందకుండ నుండ నైగా యెస్టేటధికారుల కోపాటోపములకు గురిచేయించుచున్నట్టి జమీందారులను, చెరువులు, కాలువలు మరమ్మతు కావలెనని అర్జీలిచ్చుకొన్నను వినిపించుకొనక, సస్యములు పూర్తిగ ఫలించి కోతకురానిదే నీరవసరములు లేకున్నను పంట చెర్వులలోని నీటిని కార్తీక శుద్ధ పౌర్ణమికే తీసివేసి పైరులకు చెర్వులను వేలంవేయించుచున్న జమీందారులను, పుల్లరికని అల్లరిచేయుచున్న జమీందారులను, తాబేదార్లొనర్చు లంచ వంచనముల పాటింపని జమీందార్లను, స్థానిక సంస్థలలో ప్రజాభిప్రాయ విరుద్ధముగ అడ్డుతగులుచున్న జమీందారులను విమర్శించి వారి చెరుగులను బయటపెట్టిన పిఠాపురం మహారాజావారికి తప్పుడు ప్రచారముగను, విప్లవాందోళనకరముగను గన్పట్టుచున్నదా? భూస్వాములందరొకచో సమావేశమయి, మా హక్కులు మా అధికారములు మా ఆదాయములట్లే యుండవలెను, భంగమొనర్పరాదను ప్రజాభిప్రాయ విరుద్ధాందోళనమును విప్లవాందోళనమును మించిన, నిరంకుశ విపరీత విప్లవాందోళనముగ ప్రజలేల నిర్ణయింపరాదటో? మొన్న ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపట్ట ప్రదానోత్సవమునకు విచ్చేసిన ప్రధానమంత్రి సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు ఆలోకమనునది యొకటున్న, అందు దర్మాధర్మ నిర్ణయాధికారి యముడనువాడొకడున్న ధర్మపరిశీలనమునుచేసి ఋణపరిహారచట్టమును సృష్టించిన మాకు రక్షణమేగాని శిక్షణమీయడను భావముతో నున్నారమనినట్లుగ జమీందారులుకూడ రైతులు మొదలగువారి అభివృద్ధికి పాటుపడుటలో రక్షణ శిక్షణల నెప్పికి దెచ్చుకొని యుపన్యసించుట శ్రేయస్కరము.

మొన్నటి యెన్నికలలో ప్రజాపక్షముగ నిలచిన జమీందార్లు పరాభవము నొందుటకు గారణము ప్రజావరణబడరు తగు పరిపాలన లేకుండుటయేయని యిప్పటికైనను గ్రహించి దానిని సవరించుకొనుటమాని తప్పుడుప్రచారమొనర్చుచున్నారు. తప్పుడు వాక్యములతో విమర్శించుచున్నారని తప్పుమాట ముఖాముఖి తర్వ యుపన్యాసములొనర్చు టెలతో తెలియుచున్నది.

ఆసభలోనే మహారాజావారు జమీందారీ శిస్తులు రైతువారీ శిస్తులతో సరిసమానముగాచేసి దరని కూడ రూఢివార్త తెలియవచ్చుచున్నది. అట్టిచట్టములు కేవలము హక్కులు నిరాకరించునట్టివిగాను, విప్లవవాద జనకములుగాను తలంపవచ్చును. అట్టివి కారాదదు.

మహారాజావారి వింత ప్రసంగమెంత యప్రశస్తము గానున్నదో చూడుడు. గవర్నమెంటు గ్రామములలోని రైతులకువలె, అక్కడి రైతులకుగల సౌకర్యమునుబోలు తరంవారీ శిస్తువిధానమును తమ జమీందారీలలో శిస్తువిధానమును తీసికొనిరాకూడదట. ఇదివరకే శిస్తుభారముచే క్రుంగిపోవుచుండ రెండేండ్ల క్రిందట కోర్టులకీడ్చి రూపాయి కారుకానుల చొప్పున అధనపుపన్ను విధించిన పిఠాపురం మహారాజావారు మొన్నటి ఎన్నికలలో వేదికలెక్కి యీవిధముగనే యుపన్యసించిరా? మహారాజావారు ప్రజాపక్షమున నిలచియోడికేగాని రైతుల దురదృష్టవశమున మహారాజావారికి పోటీగనిల్చి నెగ్గిన సామాన్య రైతు సోదరుడు శ్రీయుత మల్లిపూడి పల్లంరాజు గారికోడి మహారాజాగారే జయమొందినచో గవర్నమెంటు గ్రామములందలి రైతులకువలె జమీందారీ రయితులనుంచుట కొప్పియుండిరని వారి యుపన్యాసహాంశములవలన తెలియుచున్నదిగదా? రయితు క్షేమమే జమీందారు క్షేమమని ఎన్నికలలో వీరు పలువోట దెలిపినది రైతులను అసత్యములతో భ్రమపుచ్చుటకేనా? బాగు బాగు. కాని ప్రజాసముదాయము మాత్రము జమీందార్లనోడించి మంచి గుణపాఠమును నేర్పిరని సంతసింపక తప్పదు.

జమీందార్లు రైతువారి శిస్తువిధానమున కెన్ని యడ్డంకులు కల్పించినను జమీన్ రైతుల దుర్భర శిస్తువిధానమును, దారిద్ర్యమును, ఆందోళనమును గమనించి మద్రాసు ప్రభుత్వము న్యాయమొనర్తురనియే మానమ్మకము.

ఆసభలోనే మహారాజావారు "ఇదివరకు చేయుచున్నట్లే అర్హులైనవారికి శిస్తుమజరా లీయమన్న జమీందార్లు సంతోషపూర్వకముగా నిచ్చెదరు" అనిరి.

ఇదివరకు చేయుచున్నట్లే అర్హులైనవారికి శిస్తు రిమీషనును మహారాజావారి యెస్టేటులో రేటానాకైనను, ఎంతైనను యిచ్చియున్నారా? అర్హులైనవారు తాము పరిపాలనకువచ్చిన ముప్పది సంవత్సరములనుండియు గనపడనేలేదా? మహారాజావారు పరిపాలనకు వచ్చిన ముప్పది రేండ్ల నుండియు ఎంతటి కరవులు వచ్చినను హితులకు దప్ప యితరులకు యింతరిమీషను యిచ్చితిని అని ప్రకటింపజాలరని నేను మరియొకసారి సవాలు చేయుచున్నాను. ఇకవీరు ఇదివరకు చేయుచున్నట్లేయని పలుకట తోరితలైన భూస్వామి బృందముచే మెప్పును పొందుటకా? లేక జనవాణిపత్రికా పాఠకుల గొప్పను సంపాదించుటకా? ఈ ఆర్థిక పు దుర్దినపు దినములలో రూపాయికి ఆరుకానులు పన్నును రెండేండ్లక్రిందట హెచ్చించి కోర్టులకీడ్చి వేధించి వసూలుపరచుచు "ఇదివరకు చేయుచున్నట్లే అర్హులైనవారికి శిస్తుమజరా లీయమన్న జమీందార్లు సంతోషపూర్వకముగా నిచ్చెదరని" నిర్భయముగ బలుకుట మా కాకినాడ తాలూకా ప్రజలెల్లరికిని కటువుగనున్నది.

రైతు సోదరులారా? ఎన్నికల సమయము అచ్చటచ్చట జరిపిన సభలలోనిచ్చిన మహారాజావారి యుపన్యాసములకును, నేడు భూస్వాముల సభలలో నిచ్చిన యుపన్యాసమునకును ఎంతటి విపరీత భేదాభిప్రాయములగలదో, వీరి రైతులయెడల గల యాహ్వానపరాగమెట్టిదో గమనించి మన భవిష్యత్తీర్మానమున తిరుగుబాటలేర్పరో అపకారులెవ్వరో గుర్తెరింగి యెన్నికలలో వారికిని వారి అనుయాయులకు మొదటిచెరిలే బుద్ధిగరపుచుండుట స్వీయరక్షణ ధర్మమునకు మార్గమని మనవిచేయు చుంటిని. జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమువారుగాని, జిల్లా రైతుసంఘము వారుగాని భూస్వాముల సభలో మహారాజావారిచ్చిన యుపన్యాసమును యుచ్ఛేద్దించి పంచిపెట్టిన జమీందారులకు రైతులపై గల పవిత్రప్రేమ తెలిసికొనగలరు. పురోభివృద్ధికిని మార్గమనియు నా తలంపు.

—జమీన్ రైతు.

జాలి గొలిపే

బాలపాపలు

తలిదండ్రులకు ఆనందము గూర్చుతూ అల్లారు ముద్దుగా పెరుగుతూ బంతులవలె గంతులువేస్తూ వుండవలసిన కొంతమంది యీనాకోమంటూ బాధలనొందుతూ తీవిస్తూవుంటారు.

పాపము ఆ బాలపాపలకు

లివర్ అండ్ స్ప్లీన్

వ్యాధులు సంక్రమించి వారి ఆరోగ్యమును పూర్తిగా రూపుమాపివేస్తూవున్నవి. కాలు చేతులు సన్నగిల్లి, పొట్టఉబ్బిపోయి, శరీరము పచ్చబడి, మలబద్ధకము, అరవి రేచనములు, అజీర్ణము సంప్రాప్తమై ప్రాణము తీస్తూవుంటే పాపమాపిల్లలు ఇంక ఆరోగ్యముగా యెలావుంటారు? వీరికి

బాలభాస్కర

ఆరోగ్యవంతములను ప్రసాదిస్తుంది. లివర్ అండ్ స్ప్లీన్ వ్యాధులు బాలభాస్కరముందు పటాపంచలు కావలసినదే. నేడే బాలభాస్కరము మీ బిడ్డలకు యీయండి.

ఆయుర్వేదాశ్రమము

మద్రాస్.

నెల్లూరు ఏజంట్లు: సి. సుబ్బారావు అండ్ సన్స్ —కెమిస్ట్సు, నెల్లూరు—

గ్యారంటీ గ్యారంటీ

సంగీత పాఠకులు

డ్రామా యాక్టర్లు సేవింపదగిన

గంధర్వ కిన్నర

స్వరామృతం.

గానకళాభివృద్ధికి తెచ్చుటయందీ మందు అమృతతుల్యం, కళకు కల్పతరువు. మృదుమధుర స్వరగాత్రసంధాయిని కొంగుబంగారు కలవారి పాలిటి కల్పవృక్షమై ఆశ్చర్యకరముగు కోకిలస్వరమును నొసగుచుండును. కినికిదిరుపాటే. వేరేల ఇదివాడిచూచి ధన్యులగుడు. గుణము లేదని యుజువుపరచిన డబ్బు వాపసు చేయబడును. 1 దినములకు సరిపడు డబ్బా 1-కి రు 2—0—0.

(పోస్టేజి ప్రత్యేకం)

శ్రీవాణి అండ్ కో, అల్లీపురం

వాల్టేరు ఆర్. యస్.

విశాఖపట్నంజిల్లా
15-వ రాజకీయ మహాసభ.

బెన్నలకంటి రాఘవయ్య బి. ఏ., బి.యల్. గారి
అధ్యక్షోపన్యాసము - 11-12-37.

11 తేది విశాఖపట్నంలో జరిగిన విశాఖపట్నం జిల్లా రాజకీయ మహాసభ అధ్యక్షులు శ్రీయుత బెన్నలకంటి రాఘవయ్య బి. ఏ., బి.యల్. గారి అధ్యక్షోపన్యాస భాగములు.

ఐరోపాలోని అగ్నిజ్వాలలు

పడమటి ఖండములో రగుల్కొన్న యుద్ధాగ్ని జ్వాలలు కలకాలమూ ఐరోపాఖండమును దురాశాపరులకు దిక్టేటరుల చేతుల్లో గజగజ వణకుచున్నది. అంతేకాదు ప్రాచ్యదేశానికి చేరుకొని హిట్లరు ముస్సోలినీలు కేవలము వారి కోపిష్టి గాండ్రకలతో బెదరించి పట్టపగలే చిన్నచిన్న దేశాల స్వాతంత్ర్యాన్ని దోచుకొనుచున్నారు.

తప్పుకొనుచున్న ఇంగ్లండు.

శత్రువులతోను మిత్రులతోను ఒకేవిధముగా ఇచ్చకములాడుచున్న నేటి ఆంగ్లేయ విదేశాంగ రాజనీతి ఇందుకు అమాయకత్వానికి గుర్తైన ఫ్రాంసువంటి ఐరోపాదేశములకే కాక ఇండియా వంటి నిస్సహాయ వలసదేశాలకుకూడ ఉపద్రవకరముగుచున్నది. హిందూదేశములో జాతీయ జండా ఎగిరితే బ్రిటిషుజాతికంతా అవమానకరము. కింకాలు బలియుండిన ఇంగ్లండు ఫ్రాంసులో ముంచిన ఓడలను, పట్టుకొన్న స్టీమరులను, విసరుచున్న బాంబులను అనుదినము చేయుచున్న అవమానములను కిమకప అనకుండ తన్నుగాదని తప్పుకొనుచుండుట ఆశ్చర్యాన్ని కలిగింపక పోదు. జిబ్రాల్టరుపై అమర్చబడిన జర్మను ఫిరంగులు ఇంగ్లండువంకనే చూచుచున్న మధ్యధరా సముద్రమందు ఇంగ్లండుకుండిన పలుకుబడిని ఇటలీ ఇప్పటికే పంచుకొన్నది, హాంగ్ కాంగ్ సెటిల్మెంటులోని ఆంగ్లేయుల భాగంలో జపాను సేనలు విజయోత్సవాన్ని ఇంచుక పొగరుబోతుతనంతో సాగించినా, బ్రిటిషు రాయబారిని జపాను సైనికులు గుండుతో కాల్చినా ఇంగ్లండు నోరెత్తదు. ఇంగ్లండుతో మునిగి తేల వలసినట్లు తీర్మానించుకున్న ఫ్రాంసుకు నోరుదాటి కనబడదు. అమెరికా 1914 సంIIలో ఐరోపా సంగ్రామమందు ప్రకటించిన స్వలాభాపేక్షితమైన శాటుస్థ్యాన్నే నేడుగూడ వహించుచు తన జెండాను చింపి నీటిలోబడవేసిన జపాను సైనికుల దౌష్ట్యాన్ని చిరునవ్వుతో సహించుకొనుచున్నది. స్వతంత్రముమంత ఏకస్థితి ఇట్లుండగా ఇక ఇండియా సంబర్భమున చెప్పవలెనా!

ఫాసిస్టులకంతా ఒకటేపెట్టె.

ఈ దాగుడుమూతలలో నాశనమై పోయినది స్పెయినువంటి ప్రజారాజ్యపు చిన్నచిన్న దేశాలు. వీరి ప్రాచ్యాన్యానికి తాళలేక పోయినవి చీనావంటి అనాయక ప్రజాస్వామ్య జర్మనీ, ఇటలీ పాన్లు ఒక రైలుపెట్టెలోనే ప్రయాణం సాగిస్తున్నారు. తక్కిన ఇంగ్లండు, ఫ్రాంసు అమెరికాయునైటెడ్ ఒకే పెట్టెలో ఎక్కడని ఎవరు హామీనింప చెప్పగలరు? వీరికందరికి ఒకటే బంధుత్వము, ఒకటే రాజనీతి, ఉద్దేశాలతో చెప్పుకొన్నది ఒక్కటే పెట్టె. రైలుఎక్కడం దిగడంలో జరగే తగవే ఇంతవరకు జరుగుతుండేది. అందరు ఎక్కితే ఒకరికొకరు స్నేహితులే.

తోడులేని రష్యా

ఫాసిస్టుదేశాలు కేవలము ఒక్కటిగా సాగి పోవుటను జట్టుకొన్నప్పుడు పరిస్థితులు ఎట్లుండునో నిశ్చయముగ చెప్పజాలము. రష్యా పడిపోయిన నాడు బాలీలపాటు (ప్రపంచమంతా) ఫాసిస్టు కలవు. రష్యా గెలిచినా సామ్రాజ్యతత్వము స్పష్టముగా తొలగిపోవలెనని. క్రొత్తశక్తులతో బైటపడగలదు.

ఇన్నాళ్ళనుండి రష్యా ఫాసిస్టుదేశాలతో చేసుకొనుచుండిన రాజీకి రష్యాకు ముప్పు కలదని ట్రాట్స్కీ వాదము. అందువల్లనే రష్యా నేడు ధనవంతము బలవంతము నైనదని స్టేలను ప్రత్యుత్తరము.

ఇండియా పాల్గొనదు.

ఏ సందర్భములోగాని సామ్రాజ్య యుద్ధములందు హిందూదేశము పాల్గొనకూడదని, చైనాలో ఘోరమైన యుద్ధము జరుగుచుండగా మన దేశంలో కొంచమైన సంచలనము లేకుండుట మరువదగి నంత వింత. ఇంతకన్న పెద్ద బానిసత్వము ఉండ గలదా! ఒకవేళ జపాను యుద్ధనావలు బంగా ళాఖాతమును దాటిపోవుటకు వస్తే మనగతి యేమి! ఒకవేళ అదేసమయమున ఇంగ్లండు ఐరోపాయుద్ధమున మునిగియుంటే మనకు మార్గమేమి! 170 సంవత్సరాల ఆంగ్లేయపరిపాలనము మనలను ఈస్థితికి దెచ్చుట దుఃఖకరము. మనకు ఒక యుద్ధనావకూడ మనకులేదు. చెప్పదగినది ఒక్క యుద్ధవిమానమైనను మనకులేదు. మన సైన్యము మనదికాదు. మన దేశములో మనమాటే సాగదు. ఇంతకన్న హీనమైన స్థితి మరేదేశానికి పట్టలేదు. తక్షణసంపూర్ణ స్వరాజ్యము అవసరమను పుట్టంధువులకు ఇది మంచి గుణపాఠము. చీనాకు మన అసహాయస్థితియందు చేయదగినది జపాను వస్తుబహిష్కారమే.

కాంగ్రెసు గవర్నమెంట్లు.

మద్రాసు మంత్రివర్గము 3 నెలలో చేసిన పనులను వరుసగా మధ్యభాగంలో ప్రకటించింది. కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులు మామూలు చర్చల్లో క్రొత్తకోడండ్లవలె మౌనముద్రవహించినా అత్తగారి ఆజ్ఞలను కొంచమైన మనోవాక్కాయ కర్మల్లో జవదాటలేదని ఆంధ్రరాష్ట్రీ చర్యసందర్భమున వహించిన మౌనముద్ర నిరూపించినది. కాయింటు కుటుంబంలో కొంచమైనా భేదభావంలేదని స్పీకరుగారి ఆంధ్రరాష్ట్రీ ఉపన్యాసం బెజవాడ ఆంధ్రమహాసభల బహిష్కరణం రూఢిగా రుజువుపరిచింది. అనుసరించుటకు చక్కగా అలవాటు పడితేనేగాని ముమ్ముందు నాయకత్వానికి అర్హతను సంపాదించుకొనజాలమను ఆతురత ప్రకటితమైనది. ఇంతవరకు పార్టీ నావ జోటీగా నడుచుచున్నదని కాట్లీవాలా తీర్మానము సైనిపోటింగు నిరూపించింది. కాంగ్రెసుపార్టీ చేసిన ఘనకార్యములలో యిది పెంపటిదిగా భావించవచ్చు.

ప్రస్తుత కాంగ్రెసు ప్రోగ్రాముసకు సామ్రాజ్యతత్వము కొండమైన కంటకం. బ్రిటిషువారి పలుకుబడి యిందుమూలమైనవాదరు. స్వరాజ్య సమరము పొందనుపోగదు. త్యాగమును బహిష్కరించు ఇండియాకు స్వరాజ్యము వచ్చుటగాని తప్పనిసరి అమెరికాకు అందువల్ల పోవుటగాని ఎన్నటికిని జరుగ నేరదు. ఖద్దరు వస్త్రమువల్ల స్వరాజ్యము వస్తుందనుకొనేవారు వానిని వికేవలముగా వారు ముందినప్పుడే మన స్వాతంత్ర్యం పోయిన కంగతి మరువకూడదు. మధ్యతరగతి నాయకులు ఇను మమ్ము కుగూడ నందరు. వారి నిర్మాణంకల్లనే కార్మికుల కష్టాలు నశించునని గోచేయగా పారపద్ధాని మానవక్కరము.

ఖద్దరు వాదము.

ఖద్దరువల్లనే శాంతము కాములు మరేమార్గ వల్ల ఇప్పించగలరని శ్రీ యా కాంగ్రెసువారల మొదటి సవాలు. ఇచ్చటనే వీరికిని సోషలిస్టుల కును దృక్పథమునందుగల ముఖ్యమైన భేదము. సంతానిరోధమువల్ల దేశదారిద్ర్యాన్ని తగ్గించవచ్చునని వారికిని పై ఖద్దరు వాదులకును భేదమేలేదు.

జమీందారీల తొలగింపరాదని, పెద్ద భూస్వాముల శాసకరాదని, పెట్టుబడిదారుల హక్కులు పవిత్రములని అనుకొనేంతవరకు ఈ వాల్యుగాసుల వాదము చెక్కుచెదరదు. భూమి అందరికి సమానముగ పంపకము చేయవలెనని, తనశక్తికిమించిన సాగు ఎవ్వరికి ఉండరాదని, అక్రమసంపాదన అంగీకరింపవలెనని, అంగీకరించినపుడు ఈవాదము నకు అర్థమేయుండదు.

నిర్బంధనముల నివారించారు,

ఇతర మంత్రులవలెనే మనమంత్రులుకూడ రాజకీయఖైదీలను ధారాళముగ వదలిపెట్టియుండుట ప్రశంసనీయము కొత్తపట్నం కేసువారిని వదలుతూ సోషలిస్టులపై మందలింపును మానకనియుంటే బాగుండేది. జైల్లలో మజ్జిగనీళ్లు పులిసిపోవ్వడానికన్న ఖైదీలవిషయమై చూపుచుండు ప్రాచ్యాన్ని, అనారోగ్యపు భోజనాన్ని, వార్డరుల దౌష్ట్యాన్ని బాపియుంటే బాగుండేది. వార్తపత్రికలపై భగావత్తును తొలగించుట సంతోషకరమేకాని క్రొత్తవానిపై సోషలిస్టులకేసిమతో కోరుచుండుట కాదని పని. మద్రాసు మెడికల్ కాలేజి ప్రిన్సిపాలుకు పని భారతీయునికి మొదటిసారి యియ్యడము నీలువిగ్రహాన్ని మ్యూజియానికి పంపడము ఎన్న దగినదేకాని 1857 నందు జరిగిన స్వతంత్రయుద్ధమున భారతీయులను ఘోరముగ వధించి పశుత్వమును ప్రదర్శించిన నీలునేవానియెడల భారతీయులు గౌరవమును చూపవలెనన్న ప్రధానమంత్రి అహింసాయుతమైన హితవు "To be preserved with care and even with respcet" గవర్నమెంటు కట్టడములపైన లేకున్నా స్థానికసంఘముల భవనములపైన జాతీయ జెండాల నెగురవేయించుట గమనింపదగిన విషయమే. పాతజుల్మానాలను తిరిగి ఇప్పించకున్నా వసూలుకానివానిని నిలిపినందుకు సంతోసించవలెను. కాంగ్రెసువారికి ఇక పై సర్కారు ఉద్యోగాలు ఇస్తారో లేదో చెప్పజాలముగాని పాతనౌకర్ల పొగొట్టుకొన్నవారికి ఒక్కరికైనా ఇయ్యక పోవడం గమనించదగిన విషయం. మోప్లానిర్బంధ చట్టాన్ని తొలగించినందుకు వందనాలేగాని మలబారులోకి సోషలిస్టులు అడుగుపెట్టరాదని ప్రయిమేటుగా నిషేధించుట మెచ్చదగినదికాదు. స్వంత జీతాలు తగ్గించుకొని మార్గదర్శకులైనారుగాని ఇండియాఆక్టు సంరక్షింపని తెల్ల తాబేదారుల జీతాలు తగ్గించడానికి భయపడ్డారు.

—సశేషము.

మద్రాసు లెజిస్లేటివ్ కాంగ్రెసుపార్టీ కార్యనిర్వాహకసభ 19 తేదిన మద్రాసులో సెక్రెటేరియట్ లో జరుగును. 19 తేదీ మధ్యాహ్నము జనరల్ బాడీసభ జరుగును.

అద్భుత ప్రశ్న

ప్రశ్నికుడు కె. రామయ్య.

భూత భవిష్యత్ వర్తమానముల గూర్చి మానవులు ఊహించ సాధ్యంగాని విధంగా ప్రశ్నలు చెప్పబడును.

ప్రశ్నలు వ్రాసి పేటక్రింద పెట్టి పైన స్టాంపుకాగితము పెట్టి దానిలో నీవడిగిన ప్రశ్న కోరేవారు తెచ్చే కాగితాలు అనిటిలో నుంచబడును. వెంటనే సమాధానాలు వాటం కట అని ఆకాశితంమీద వ్రాసియుండును.

ఇది ఎత్తికీ గాదు, కనికట్టుగాదు, ఇంద్రజాలంగాదు.

5 ప్రశ్నలకు— రు 1—9—0
వివులములకు: రు. 0—12—6
పోస్టులోగూడా కోరవచ్చును.

కె. రామయ్య
జమీన్ రైతు ఆఫీసు, నెల్లూరు.

ముసలివారు పడుచువారగుటకు
వీలున్నది!

సందేహములేదు.
హిమాలయపర్వత మూలికలు:- బంగారు కస్తూరితో సిద్ధపర్చబడెను. రక్తముశుద్ధపడుచును. నింపా బల మొందగును స్త్రీ పురుషుల కానందము కలిగించును బైరాగీ చిట్కీ విషాదుల చేరలేదు. గుణములేదన్న డబ్బువాపస్.
30 మాత్రలు రు 3. 60 మాత్రలు రు 5.
క్యాటలాగ్ ఉచితం.

డాక్టర్. ఎ. ఎస్. మూర్తి, చికాకోల్.

"ఉచిత బంగారుఉంగరాలు"

దిగంబరయోగి పుంగవుని మహామంత్ర శక్తితో నీ తేది కోరినా జరుగునట్లు భూజాదిలోన బ్బన 8 జర్మన్ డైమండ్సుతో పొదిగిన వుంగరం సేవంపుకొలది అంపెదము. దానిమహిమలో నీకుం తోచమునకు చేరవుండదు.
"ఋషీశ్వరుల మహాత్యం" మను పుస్తక మనుపరించు అంపెదను.

ఏ. వి. ఆశ్రమము, చికాకోల్.

ఉచితం! సవా సంజీవి. ఉచితం!!

ఇది కొరుకు చురుకు బట్టలు ముఖరంగులు వ్యాధులను పారించుటయేగాక మహాకష్టములను పారించుటలో రామబాణం వంటిది. పోస్టు ఖర్చు 0—2—0 అణా టిక్కెట్లు పంపవలెను.

యస్. వి. శాస్త్రి అండు కో.,
మచ్చవరం, సెకిందరాబాదు.

జమీన్ రైతు

17—12—37

జమీందార్ల ఆందోళన.

మద్రాసు ఋణనివారణచట్టాన్ని గూర్చి జమీందార్లు, వారిపత్రికలు గగ్గోలు పరుస్తున్నవి లోకాన్ని.

ఈ బిల్లు జమీందార్లకు రావలసిన బకాయిబాకీలు 1345 ఫసలీవరకు కొట్టివేస్తావన్నది. అదీగూడ 1346,47 ఫసలీలకు పూర్తిగా చెల్లించిన వారికి మాత్రమే, చెల్లించిన దామాషాపైన మాత్రమే.

ఈబకాయీలు ఏలాంటివో కొంచం విమర్శిస్తాం- జమీందారీల్లో పర్మినెంటు సెటల్ మెంటునాటికి రొక్కశిస్తులు తక్కువ అన్నీధాన్యపు శిస్తులే. దర్మిల్లాన భూమ్మిహక్కు జమీందారుచేసిన పర్మినెంటు సెటిల్ మెంటు [illegible] వారిష్టంవచ్చినట్లు [illegible] పెంచడం, తర్వాత [illegible] [illegible] పెంచడం, [illegible] గత యుగమంతా. పర్మినెంటు సెటల్ మెంటు నాటికి రెండు భాగాలు ప్రభుత్వానికి, ఒకభాగం జమీందార్లకు మిగిలే పద్ధతి మీద సెటల్ చేశారు. గత 135 సంవత్సరాల్లో కొత్త నీటివసతులు కల్పించడంగాని, ఉన్నవి మంచిస్థితిలో పెట్టడంగాని, ఏయభివృద్ధికార్యం చేయడంగాని లేకనే విపరీతంగా శిస్తులుపెంచి యింతకాలం వసూలుచేశారు. ఈవిధంగా వసూలు చేయగా చేయగా రైతు నాదారి కావడంవల్లను. గత ఆర్థిక మాంద్యంవల్లను, గడచ్ని 12 సం॥ల బకాయీలు మాత్రమే నిల్వలో ఉండడానికి అవకాశం ఏర్పడ్డది. గత 1½ శతాబ్దంహెచ్చు శిస్తులు వసూలుచేయగా 12 సం॥లలో వసూలు చేసిందిపోను వసూలు రావడము ఏవిధంగా ఆస్కారంలేని మొండిపద్దులు మాత్రమే నిల్వలోనున్నవి. ఇవి తోసివేయడానికే యింతగగ్గోలు పెడుతున్నారు. రైతు 135 సం॥గా కుంగి, కుళ్లి, మగ్గిపోతుంటే చూచేదిక్కులేదు, న్యాయంలేదు, గాని 12 సం॥ల దిగబడ్డ బకాయీలు తీసివేస్తామంటేనే యీ గగ్గోలు.

ఈబకాయీలు ఎంతన్యాయమైనవో ఒకనిదర్శనంచూపుతున్నాము:-

వెంకటగిరి ఎస్టేటులోని [illegible] చాల గ్రామములో పండినపంటలోసగం వసూలుచేసిస్తే 1902 సం॥ ప్రాంతాన యీ గ్రామం మీద జమీందారుకు రు 1900 లు మాత్రమే వసూలగుచున్నది. 1903 సం॥లో రైతులను అదిరించి బెదిరించి జరాయితి హక్కులేని దినాలు గాబట్టి రొక్కం సాలు 1-కి రు 3800 లకు పెంచారు. తిరుగా ఆర్టు వచ్చిన తర్వాత 1913 సం॥లో పాముల కాల్వకు అనకట్టగట్టి కాల్వ తొవ్వించి ప్రాజెక్టు చేస్తామని ఆశగొల్పి రు 5840 లకు హెచ్చించారు. 1923 సం॥లో సర్వే యిజఫాలని గనిములు కాల్వలు అన్నీ రైతునెత్తినవేసి తిరుగా రు 7625 లకుపొడిగించారు. కాని క్రొత్త ప్రాజెక్టు నిర్మించిందిగాని, ఉన్న చెర్వులనైనా మంచిస్థితిలో ఉంచిందిగానిలేదు, వర్షాలు తగ్గిపోయి, పంటలు నసించిపోయి, నీటివసతులు చెడిపోయి రైతులు నానాటదీనస్థితికివచ్చారు. చివరకు శిస్తుగట్టుకొని భూములు సాగుజేసుకొనే దిక్కుగూడ లేకుండా ఏర్పడ్డది. [illegible] ఈగ్రామం [illegible] గత 24 సం॥లలో లెక్క [illegible] 1 లక్షా 80 వేల రూపాయలు అధనంగా వసూలు చేసినట్లు ఏర్పడుతుంది. [illegible] మీద కట్టలేక నిల్చి[illegible] యినబకాయిబాకీలు ఏవదిహేనువేల రూపాయలలో తేలుతుంది. ఈలాంటి దారుణంవింటుంటే ఎంతటిపాషాణ హృదయమైనా ద్రవించకుండా వుంటుందా?

ఈలాంటి సాదృశ్యాలు కావాలంటే లక్షల తరబడిఉన్నవి. జమీందారీల లోని ఈయొక్క సమస్యపై విచారిస్తే జమీందార్లు చేసిన దుండగాలు, అక్రమాలు, అన్యాయాలు, అమానుషకృత్యాలు గుండెలు నీరైపొయ్యే ఘట్టాలున్నవి, ఎవడు విచారించేది? ఎవడికి కావాలె? గత 135 సం॥లకుగా ఈనాడు కాంగ్రెసుపేరట జమీన్ రైతు విషయం విచారణజరిగే అవకాశమొస్తే ప్లీడర్లు, విద్యాధికులు నోరుగల్లవారంతా జమీందార్ల వాదాన్నే బలపరిచేవారేనా? జమీందార్లపక్షంలో వాదించే వాదాలు తుక్కు దుమారం. మేము చూపే నిదర్శనాలముందర ఒక్కటాకా కాగవు. న్యాయంగా విచారిస్తే వెనుక రైతులు గట్టిన అధనపుశిస్తులే జమీందారీలు కొనడానికి చాలినంత క్రయధనం క్రిందగూడ వినహాయించ జాలియున్నవి.

కావున బిల్లు నిర్ణయకంటె పూ 1345 ఫసలీ ఆఖరువరకు గూడ బకాయీలు కొట్టివేయవలసినదను రైతులకోర్కె న్యాయమునూ, సబబునూ ఐయునదని తెలియగలదు.

మరన్ని 1346,47 ఫసలీల శిస్తులు పూర్తిగా చెల్లించిననే వెనుకటి బకాయీలు పూర్తిగా రద్దగుననిన్నీ లేనిచో ఎంతగట్టిన ఆదామాషామాత్రమే రద్దగుననిన్నీ చేసిన సూచన రైతులకు మరింత అనర్థదాయకంగా ఉంది, వసూలుపరుచుకొనే హక్కు యివ్వవచ్చుగాని విద్యాగంధం, ఆర్థిక ప్రతిపత్తులేని రైతునెత్తిన యీ బాధ్యత బెట్టడం జమీందారుకు క్షేమమేగాని రైతుకేమాత్రం లాభంలేదు. కొన్నిచోట్ల అప్పుడే నం 1345 ఫసలీకి ముందు బకాయిలున్నవారి పాలుసాలు శిస్తులు 15 మాసాలదాకా కస్తీ చేయవద్దని జమీందార్లు హుకుములు సాదరుచేసినట్లు తెలుస్తున్నది.

కావున బిల్లు జమీన్ రైతుకు ఊపిరి పీల్చుకునేట్టు చేయవలెనంటే 1346 ఫసలీవరకుగూడ బకాయీలు రద్దుకావలెను. 1347 ఫసలీ శిస్తులుగూడ కట్టితీరవలెననే నిర్బంధం రైతునెత్తిన పెట్టకూడదు; వసూలుపరుచుకొనే బాధ్యత జమీందారుమీదనే యుండవలెను.

అట్లులేకున్న యీ బిల్లువల్ల జమీన్ రైతు న్యాయమైన లాభాన్ని పొందజాలడు.

జమీన్ రైతులారా! ఇది మంచి జదను. మీమీ గ్రామాలలో అధనం పెంచిన శిస్తులు ఇప్పటిదాకా ఎంత అయినదిన్నీ, బకాయీలు ఎంతున్నదిన్నీ నిదర్శనపూర్వకంగా కాంగ్రెసు మంత్రులకు తెలిపి జమీందార్ల వాదాన్ని తుత్తునియలుజేసి నిరంతర ఆందోళన సాగించి న్యాయమైన హక్కులు పొందడానికి ప్రయత్నింతురని రైతులను హెచ్చరించుచున్నాము.

వెంకటగిరి ఎస్టేటు- — ఉదంతాలు.

రివిన్యూ ఆఫీసరు.

బొబ్బిలిదొర పట్టాభిషేకంనాడు ప్రజ్ఞాధనాన్ని అందిచ్చినట్లు పరిపాలనా సౌలభ్యానికి రివిన్యూ ఆఫీసరుగార్ని అందిచ్చాడు రెండేండ్లనాడు. పదవి ఉన్నంతవరకు తారాచువ్వమాదిరేపైకెగిరాడు; మంచివాడు, సమర్థుడు అనిపించుకొన్నాడు. అధికారాలు అప్పగించారు- అంపకాలుగూడ [illegible] [illegible] రివాణంముందు గుసగుసలు.—

దర్శిప్రాంతం.

లంచాలు తీసుకుంటున్నారని ఊదరెత్తిన ఉద్యోగిని చంకబెట్టుకొని పోతున్నాడు విశ్వనాధయ్య. [illegible] పిలిపించడానికి ఈ [illegible] అవసరంకాబోలు?— [illegible] రైతులకు 45 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ఆ దినంబుల పుణ్యకాలం యింకా రాలేదు కాబోలు? ఆ దినం [illegible] [illegible] యీ దినం [illegible] [illegible] [illegible] కష్టపడవలసి ఉంటుంది!

పొదిలి తహసిల్ దార్.

[illegible] రవర్ని [illegible] మహానుభావుడు. [illegible] గొడ్డు, గోడ [illegible] ....గూడ [illegible] [illegible] ఏర్పడ్డది రైతులకు.

పోలూరు ఉద్యోగుల బుద్ధితక్కువ చర్యలు.

పోలూరుతాలూకా నాకర్ల కొందరు యీ క్రింది మామూళ్లతో స్టేటుమెంట్లు వ్రాసియివ్వమని రైతుల బాధిస్తున్నారట.

మసోదా.

"అయ్యా! ఇదివరలో నేను యెప్పుడున్నూ సంస్థానంవారికి విధేయుడుగా ఉన్నవాడను. ఇటీవల ఇతరుల ప్రోత్సాహంతో నైతేనేమి నాస్వబుద్ధితో నైతేనేమి సంస్థానంవారికి అవిధేయుడుగా నున్నది వాస్తవము. ఇప్పట్లో నాబుద్ధికి సంస్థానంవారికి అవిధేయుడుగా నున్న కారణంవల్ల నాకు యిబ్బందులు ఏర్పడినందున్ను ఇకమీదట ఎప్పుడు నేను సంస్థానమువరు విధేయుడుగా ఉండగలవాడను"

ఈ దుక్కతోకను బట్టుకొని ఏ గోదావరి ఈదతారో!

పెళ్లూరు తహసిల్ దారు.

కొత్త తహసిల్ దారు గ్రామాలమీదకు వస్తే గ్రామానికి రు 4 లు [illegible] సమర్పిస్తారు. [illegible] భార్య [illegible] భజంత్రీలు ఎదుర్కొంటారు. ఏటిని కోటయ్యమాత్రం తిరస్కరిస్తాడా! ఈవింత [illegible] పోగావారు [illegible] సైకిల్ [illegible] వ్యాపుతున్నారు. తోడేళ్లవద్ద తోకేలు నంటున్నారు, గొర్రెలవద్ద గొర్రె నంటున్నారు. అంతాహు శక్తి! శ్రీవారి కధావిధానం పరోకమాటు సనిదర్శనంగా మనిమికేస్తా.

అయ్యరు.

[illegible] ఇంకా తిరుగుతున్నారట బాకీ పరిష్కరించమని. [illegible] లేని కాలంలో పారబాకీలా తీయటవి!

దివాను?

దివాను ఎవరో! అనువిషయం యింకా తేలలేదని యమపట్నుభవార్త- [illegible] కృపాకటాక్ష వీక్షణాల మూరగొనే ఉత్తమ ప్రజ్ఞాశాలి దొరకటం దుర్ఘటకార్యం. అయినా వెదుకుతున్నారు.

ఆస్తారుపాటిమీద దండు.

1981 సంవత్సరపు రామరావణయుద్ధంలో రూపాయలు పేల్చడం మొదలు, ఉత్తరగోగ్రహణపు కధావిధానమంతా, పశువులు, పక్షులు, మృగాలు, పిపీలికాది బ్రహ్మపర్యంతం ఉండే సకల చరాచర భూతకోటులంతా విన్నదే "[illegible]" దొరవారి హయాములో జరిగిన ఉదంతమంతా. [illegible] ఎస్టేటువారు. రైతులు [illegible] వద్ద డిపాజిటుచేసి [illegible], [illegible] నంలేని ఈఎస్టేటు గొడవలు తీర్చడానికి ప్రభుత్వంమాత్రం ఎంతకాలం ఒప్పుకొంటుంది!

మదపుటేనుగులకిక్క లేదా?

[illegible]

బాకీ [illegible] [illegible] [illegible] సమర్థతగల [illegible] పరాయి [illegible] [illegible]! [illegible]! సిగ్గు!! సిగ్గు!!!

—[illegible]

ఆంధ్రరాష్ట్ర ఫారెస్టు మహాసభ

డిశంబరు 25, 26 వ తేదీలు కంభంలో జరుగును.

శ్రీ ఆచార్య రంగాగారు (అఖిల భారత రైతు సంఘాధ్యక్షులు) : అధ్యక్షులు.
శ్రీ మునుస్వామిపిళ్లెగారు (అటవీశాఖా మంత్రిగారు) : ప్రారంభోపన్యాసకులు.
శ్రీ గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు అంత్యోపన్యాసకులు.

ఫారెస్టు ప్రాంతములయందలి ప్రజల యొక్క బాధల నాలకించుటకు అదికేమైనా చాలకు వ్యవసాయాభివృద్ధికి వలయు కోరమట్లు గావలయుచున్నను, భూమిని సారవంతము చేయుటకు పెంటను సాధించుటకు యెరువు ఆకు తెచ్చుకొనవలెనన్నను, బీదలు వంటచెఱుకు తెచ్చుకొనవలెనన్నను, రైతుయొక్క అనుకూల పరిస్థితులను అడవిశాఖ పరిపాలన క్రమాలు అరికట్టుచున్నవి. భారతదేశమందలి రైతు సశ్యశ్యామలముగానుండ వలయునన్న, పశుసంపద అభివృద్ధి అవసరమును వైస్రాయిగారుకూడా గుర్తించి ఆలోచన యొద్దులను ప్రసాదించి రైతులకు గిత్తలు తెచ్చుకొను ప్రోత్సాహము నొసంగుచున్నారు. ఆబోతు యెద్దులను ప్రసాదించినమాత్రానికే పశుసంపద అభివృద్ధిగాంచ జాలదు. పశుపోషణముగూడా విచారింపవలసి యున్నది. అందులకు వలసిన మార్గములను ప్రజాసేవయే వ్రతమని దీక్ష వహించియున్న కాంగ్రెసు మంత్రివర్గమువారు అన్వేషింపవలసిన అవసరమేర్పడినది. రాయల్ కమీషన్ కూడా యిందువిషయము తగు ఆలోచన జరిపి, వెంటనే రైతులకు పచ్చికను అడవులనుండి తెచ్చుకొనుటకు సులభోపాయముల నేర్పరచవలసి యున్నదనియు, ప్రభుత్వముకూడా రైతువారియొక్క చార్జీలను నామమాత్రావశిష్టముగ చేయవలసినదనియు తమ రిపోర్టులో వెలిబుచ్చి యున్నారు. సామాన్య అడవులను వ్యవసాయమునకిచ్చి చేయవలసిన అగత్యమిప్పుడు తీవ్రరూపమును దాల్చినది. హద్దులేని ఫారెస్టు వుద్యోగుల లంచగొండితనము, వారు చేయు దౌష్ట్యములను ఎదుర్కొనవలసియున్నది.

యీ కష్టాలు వెంటనే రూపుమాపవలెనని అఖిలభారతరైతు సంఘాధ్యక్షులు, శ్రీ ఆచార్య రంగాగారి ఆధిపత్యమున ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతురక్షణ సంఘమువారు ఫారెస్టు మంత్రిగారివద్దకు రాయబారము వెళ్లి, ఫారెస్టు కనీసపు కోర్కెలను ప్రకటించినారు.

కనీసపు కోర్కెలు.

1. గడ్డిని అడవులనుండి వుచితముగా తెచ్చుకొనుట. 2. వట్టి కట్టెలను వుచితముగా తెచ్చుకొనుట. 3. కంపను కంచెలకు వుచితముగా తెచ్చుకొనుట. 4. యెరువు ఆకు వుచితముగా తెచ్చుకొనుట. 5. వ్యవసాయ కొరముట్లకు అవసరమగు కలపను వుచితముగా తెచ్చుకొనుటకు వలయు ఏర్పాటులుచేయుట. 6. పుల్లరి పూర్తిగా రద్దుచేయుట. 7. గొర్రెలమందలను దారితీయుటకు ఒకటి రెండు మేకలను సహితము మందలయందు పోనిచ్చుట. 8. ఫారెస్టు కేసులను విచారించుటకు ల్యాండుకోర్టులను స్థాపించుట. 9. రిజర్వు ఫారె[illegible] [illegible] తగ్గించుట. 10. సామాన్యపు అడవులను అన్ రిజర్వుగా చేయుట. 11. విలువలేని కలపగల అడవుల వ్యవసాయ యోగ్యమైనవో వ్యవసాయమున కిచ్చివేయుట.

కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమువారు రైతుసభల కోర్కెలను సత్వరముగా తీర్చుటకు సిద్ధ[illegible]యము. యిప్పటికే రైతులకు ఫారెస్టువలని బాధావిషయము తలకెక్కినది. యిక యెంతమాత్రము ప్రజలు సైపజాలరు. ఫారెస్టు మంత్రిగారుకూడా ఫారెస్టు కోర్కెలను తీర్చుటకు ప్రయత్నించెదనని అభయమిచ్చియున్నారు. ప్రయత్నాలు, గియత్నాలు కట్టిపెట్టాలని మంత్రివర్గమువారిని వత్తిడిచేసి తమ బలమును వెల్లడిచేసి తమ అవసరములను తీర్చుకొనవలెను. అప్పుడే మంత్రివర్గమువారు, వారి అలసత్వమును వీడి ప్రజల కోర్కెలనీడేర్చుటకు దిగి వస్తారు. అందుకనే ఆంధ్రరాష్ట్ర ఫారెస్టు మహాసభ, కంభం (కర్నూలుజిల్లా)లో డిశంబరు 25, 26 వ తేదీలు జరుగనున్నది. కావున ప్రజలు రాష్ట్రమారు మూలలనుంచి వేనవేలు తప్పక హాజరుకావలయును లేకపోతే మోక్షము లేదు. యిది చక్కని సమయము రైతులు నిద్రపోతే హాని జరుగుతుంది. తర్వాత చింతచేస్తే లాభములేదు.

ద్రవ్యావసరము.

యిందులకు పెద్ద ఖర్చున్నది. కావున జిల్లావాసులందరు తమ శక్తికొలదియు జాపకలసిన పరిస్థానమును అనుభవించినది. ప్రజాహోదమును బడయుగోరువారికి యిది ప్రశస్త అవకాశము.

కంభం } ఇట్లు,
ఆర్గనైజింగు కమిటి.

సూలూరుపేట కమిటి మీటింగులు.

నె. జి. జ. రై. సంఘ సమావేశం.

నెల్లూరుజిల్లా జమీన్ రైతు సంఘ సమావేశం 26-12-37 తేది ఆదివారం సాయంత్రం 4 గం॥కు సూలూరుపేటలో జరుగును. చర్చనీయాంశములు (1) సభ్యులను చేర్చుట (2) ఋణపరిష్కారచట్టు అవసర సవరణలు సూచించు మహజరులు ప్రతిగ్రామమునుండి పంపు ఏర్పాటు చేయుట (3) జమీందారీ విచారణసంఘం ఎదుట సాక్ష్యమునుగూర్చి (4) ఇతర విషయాలు.

సభ్యులెల్లరు తప్పక దయచేయవలెను.

బి. వెంకటనారాయణరెడ్డి
అధ్యక్షుడు.

సూలూరుపేట తా॥ జ॥ రై॥ కమిటి

కమిటీ సమావేశం 26-12-37 తేది ఆదివారం సాయంత్రం 3 గం॥కు సూలూరుపేటలో జరుగును. భూరి ముఖ్యవిషయముల గురించి చర్చింపబడును. కావున సభ్యులెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థన.

వేనాటి మునిస్వామిరెడ్డి
అధ్యక్షుడు.

నెల్లూరు మునిసిపలు సమావేశము.

10 నేదిన మైల్ పేర్నాటి మునిస్వామిరెడ్డిగారు అధ్యక్షతన జరిగెను. ఎలిమెంటరి ఎడ్యుకేషన్ కొరకు ప్రొఫెషన్ టాక్సుమీద రు 1-కి 0-1-0 వుండు పన్ను దాన్ని 0-2-0 చేయవలెనను తీర్మానముపై తీర్ఘచర్చ జరిగెను. కమీషనరు బి. నరసింహాచారిగారు పన్నును హెచ్చు చేయుట [illegible] తప్పనిసరియని కవున్సిలువారికి తెలియ[illegible] పన్ను హెచ్చించవలెనని ఏకాభిప్రా[illegible] అంగీకరించబడెను. పన్నుహెచ్చుదలను ప్రతిఘటించుటకై మీటింగుపోలునకు వచ్చియుండిన కొందరు [illegible]ప్రముఖులు గూడ యిందులకు సమ్మతించిరి. కమీషనరుగారు పన్ను హెచ్చుదల అవసరమని తెలుపుటలో క్రింది కారణములు తెల్పిరి.

హెచ్చుదలకు కారణాలు.

కొన్ని సంవత్సరములుగా ఎలిమెంటరి ఎడ్యుకేషన్ విషయమున వ్యయము ఆదాయమునకంటెను అధికముగ నుండెననియు, యీఫండులో నిల్వధనము రు 15లు వరకు వుండుటచేత ప్రతిసంవత్సరము దానిలోనుండి కొంత ఖర్చుపెట్టుకొనుచూ వచ్చిరనియు, ఆమొత్తము అంతయుతరిగిపోవుటచేత యీసంవత్సరము అటులచేయుటకు వీలులేదనియు, 6 మంది టీచర్లను యింటికి పంపినగాని తప్ప యీసారి బడ్జెటులో వ్యయముకన్న ఆదాయము కొద్దిగవున్నదని చూపుటకు వీలుపడలేదనియు, కాని నిర్బంధవిద్యావిధానము అములుపెట్టబడియుండుట చేతను, కొన్ని కొన్ని పాఠశాలలలో పిల్లకాయలసంఖ్య అభివృద్ధి అగుటవలనను కొన్ని పాఠశాలలలో 5-వ తరగతివరకు పెట్టవలసియుండుట చేతను, పాఠశాలలలో పిల్లకాయలసంఖ్య అభివృద్ధి అగుటవలనను మరల కొందరు టీచర్లను నియమింపవలసిన పరిస్థితులు తప్పని సరిగ యీసంవత్సరములో యేర్పడగలవనియు, అప్పుడు ఆదాయముకన్నను వ్యయము అధికముగ యేర్పడుననియు, 1937-38 బడ్జెటుపై ప్రభుత్వమువారు కావించిన రిమార్కులలో ఆదాయానికన్న వ్యయం అధికముగనున్నది గాన ఖర్చుఅయినను తగ్గించుకొనవలెను, లేదా ఆదాయమునైనను వృద్ధిచేసుకొనవలెనని సూచించియున్నారనియు, 80 పాఠశాలలలో 20 అద్దెయిండ్లలో వుండుటచే సంవత్సరానికి రు 3600 లు అద్దెల క్రింద మునిసిపాలిటి చెల్లించుకొనుచున్నదనియు, స్వంతభవనములను యేర్పాటుగావించుకొనినచో ప్రతి సంవత్సరము యింత మొత్తము చెల్లించవలసిన అవసరముండదనియు, పన్ను 0-1-0 అధికము చేసినందువలనవచ్చు రు 900 లలో సగము వరకు వుద్యోగస్థులవలన వచ్చుననియు, మిగత మొత్తము మాత్రమే టౌనంతయు చెల్లించవలసి యుండుననియు తెల్పిరి.

— స్వకీయ విలేఖరి.

దక్షిణఆర్కాడుజిల్లాలో వరదలచే, పొలములకు కలిగిన నష్టము పూడ్చుటకు, చెడిపోయిన పీటివసతులు మరమ్మతుచేయించి, పైనను ఇరిగేషన్ పనులు జరిపి మరికు సువరాను ప్రభుత్వం [illegible] చున్నది.

[illegible] గ్రామములలో [illegible] టీచరులను [illegible] కాంగ్రెసు మంత్రివర్గము జిల్లాబోర్డు కమిటీవంటివి నియమించుటకు వుత్తర్వులు [illegible].

రాయలసీమ రైతాంగ విద్యాలయం.

—X—

డిసంబరు 15 నుంచి
జనవరి 10 వరకు

అధ్యక్షులు:
శ్రీమతి భారతీదేవిరంగాగారు.

ప్రారంభోపన్యాసకులు.
శ్రీ. పి. తిమ్మారెడ్డిగారు.

రాయలసీమలో రైతాంగవిద్యాలయము నడుపవలెనని చాలకాలమునుంచి ఆశించియుంటిమి. ఇప్పటికా ఆశయం క్రియారూపము ధరించినదని చెప్పుటకు సంతసించుచున్నాము. ఈనెల 25 వ తేదినుంచి కంభం (కర్నూలు)లో ప్రారంభింపబడి ఒక పక్షముదినములు నడుపబడును. ఈ విద్యాలయమం దుపన్యసించుటకు సుప్రసిద్ధులగు ఆంధ్రదేశపు నాయకులకేగాక ఉత్తరహిందూస్థానపు రైతుఉద్యమ నాయకులనుకూడా ఆహ్వానించియున్నాము. శ్రీ రంగాగారు 15 దినములు ప్రధానోపన్యాసకులుగనుండి అర్థశాస్త్రమును, రాజకీయ శాస్త్రమును ముఖ్యముగా రష్యాదేశమందు రైతుపురోభివృద్ధికై అవలంబించు పద్ధతులను తేటతెల్లముగా తెలుగులోనే బోధింతురు. రైతాంగవిజ్ఞానమునకు యిట్టి విద్యాలయములు భారతదేశమంతటి బీదదేశమునకు మిక్కిలి అవసరము. వేలకొలది ద్రవ్యము వెచ్చించి కళాశాలలందు చదువుటకు ఒప్పుకొనలేని ప్రజలు యిట్టి విద్యాలయములందు చౌకగా కొద్దికాలములో సునాయాసముగా [illegible]. విదేశములందు 4 సం॥ లాటిగా యీ విద్యాలయముల నడిపించుచున్నారు. ఈవిద్యాలయమం[illegible] శిక్షణముపొందిన యువకులే యీనాడు [illegible] దేశమందు అన్నిచోట్ల రైతుఉద్య[illegible] నాయకులై రైతులోకమునకు అఖండసేవ[illegible]చున్నారు. రాజకీయరంగమున మెలకువల్లి దేశ[illegible] సేవచేయవలయునన్నను అటుగాక తమస్థానిక, గ్రామసంసార వ్యవహారములందు చాకచక్యముగా మెలగవలయునన్నను యీరైతాంగమునందుగలపు విద్య ప్రజలకు మిగుల మిక్కిలి రైతాంగ జనసామాన్యమునకు మిక్కిలి అవసరము. రాయలసీమ యువకులు దేశసేవయందు వెనుకతీక్కియున్నారను కళంకము వారిపావరించియున్నారి. కొంతవరకు యీఆరోపణ యదార్థమేఅని ఒప్పుకొనక తప్పదు. వారిదేశభక్తియందే లోపములేదు. వారికి తగుశిక్షణలేక అంధకారమునందున్నారు. రైతుసేవజేయగోరువారికి యీవిద్యాలయము చక్కని అవకాశము నొసంగుచున్నది. కాన యీవిద్యాలయమునకు రాగోరువారు వెంటనే యీక్రింది విలాసమునకు దరఖాస్తులు పంపగోరుచున్నాము. త్వరపడ ప్రార్థన.

కం॥ ఓబుళరెడ్డి,
ప్రిన్సిపాలు,
రైతాంగ విద్యాలయము, కంభం.

నెల్లూరు టౌను ఓటర్లకు విజ్ఞప్తి.

[illegible] ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘానికి నెల్లూరు(సాంకేతు) మూలాపేట [illegible], సంతపేట, పడమర [illegible] [illegible] దయచేయుండి [illegible] ప్రార్థించుచున్నాము. ఎన్నికలు [illegible] తేది జరుగును.

[illegible]

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము — ఎన్నికలు.

ప్రొవిన్షియల్ కాంగ్రెసుసంఘ ప్రతినిధులుగా నిలువబడదలచినవారు తే 21-12-37 ది సాయంకాలము 5 ఘం॥ లోపుగా తమయొక్క అభ్యర్థిత్వ కాగితములను కార్యదర్శులకు చేయవలయును. అంతకు పైగా వచ్చునట్టి దరఖాస్తులు అంగీకరింపబడవు. దరఖాస్తులయొక్క పరిశీలన కార్యక్రమము అనగా తే 21-12-37 ది సాయంకాలము 6 ఘం॥ జరిగి అంగీకరింపబడినట్టి దరఖాస్తులయొక్క ఫలితములు వెంటనే ప్రకటింపబడును. ఉపసంహరించుకొన దలచినట్టి అభ్యర్థులు స్వయముగా తే 22-12-37 ది మధ్యాహ్నము 11 ఘం॥లోపు నాయెదుట వ్రాతమూలకముగా వ్రాసియిచ్చి ఉపసంహరించుకొనవచ్చును.

దరఖాస్తులయొక్క నమూనా ఫారములు జిల్లా కార్యాలయమునందు దొరకును. దరఖాస్తుదారుడు తాను నిలువబడదలచినట్టి నియోజకవర్గములోని మరి యిద్దరు రిజిస్టరు కాబడినట్టి కాంగ్రెసు ప్రాథమిక సభ్యులయొక్క సంతకములుపొంది తానును క్రొత్తగాలేని దరఖాస్తు ఫారమును భర్తీచేసి యివ్వవలయును.

ఎన్నికలు

24-12-37.

1. అర్బన్ (పట్టణ) నెల్లూరు, నవాబుపేట వగైరా వెంకటగిరి టవును తోసహా.
2. రూరల్ (గ్రామ) సూళ్లూరు, రాపూరు, సూళ్లూరుపేట వెంకటగిరి తాలూకాలు.
3. రూరల్ (గ్రామ) కోవూరు పశ్చిమం, ఆత్మకూరు ఉదయగిరి తాలూకాలు.

25-12-37.

4. రూరల్ (గ్రామ) నెల్లూరు తాలూకా
5. రూరల్ (గ్రామ) కావలి తాలూకా ఉత్తర భాగమున్ను కందుకూరు తాలూకా వగైరా.

26-12-37

6. అర్బన్ (పట్టణ) నెల్లూరు పాలెం, మూలపేట, పత్తేఖాన్ పేట వగైరా
7. రూరల్ (గ్రామ) కోవూరు తూర్పు, కావలి దక్షిణభాగములు.
8. రూరల్ (గ్రామ) దర్శి ఒంగోలు, పొదిలి తాలూకాలు, కనిగిరిలో కొన్ని భాగములు

ఎన్నికలు బ్యాలెట్ పద్ధతిలో జరుగును. యింకా వివరములు జిల్లాకార్యాలయమందు తెలిసికొనవచ్చును.

ఓటర్ లిస్టులు తాలూకాలవారిగా అమ్మకము బడి యున్నవి. క్రయమునకు దొరకును.

ఏనుగ రాఘవరెడ్డి,
జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ ప్రెసిడెంటు,
గాంధిచౌకు, నెల్లూరు.

మదరాసు రాష్ట్ర గ్రామపంచాయతీల సంఘము తిరుపుర రాష్ట్రీయ పంచాయతీలసభ జనవరి 7, 8, 9 తేదీలయందు టి. ఎ. రామలింగం చెట్టి గారి అధ్యక్షతను జరుగును.

* * *

దైవారాధన కార్యములకును మత కార్యములకును మద్యపానవలయునా ప్రభుత్వమునుండి పర్మిట్లను బడయవలెను. మత కార్యములకొరకు మద్యపానమును నిషేధించుటకు క్రైస్తవ మతగురువులకు యీ పర్మిట్లు యివ్వబడును.

ఋణ నివారణ చట్టము.

తిరుపతి దేవస్థానోద్యోగుల ఆతురత.

బకాయిబాకీల వసూళ్లకు రహస్యాలోచనలు.

ఋణబాధ నివారణచట్టమును ప్రకటిస్తారన్ని సాధిస్తారంటూ వుపన్యాసాల్లో చెప్తూ కాంగ్రెసు మంత్రివర్గమువారు రైతాంగాన్ని ఓదారుస్తూవుండే యీ నవ్యరాజకీయయుగంలో పాపకేమోగాని తిరుపతి దేవస్థానం కమీషనరు శ్రీ ఆర్కాటు రంగనాథం మొదలియారుగారు ఋణ నివారణచట్టమును చదివిరో లేక విన్నారో తంతెలమీద తిరుత్తనికి పరుగెత్తుకొచ్చి తిరుపతిదేవస్థానం ఎస్టేటు తూర్పు, పడమరలు, ఉత్తర దక్షిణములు అన్ని దిక్కులు తాలూకాల తహ సిల్దార్లనుకూడ తంతెలమీద రప్పించి తిరుత్తని కాలాకాకీను మిద్దెమీద రహస్యముగా సమాలోచనలు జరిపినారు నిన్నా మొన్నా. ఈ అంత రంగ నాటకములో ఎస్టేటు రెవిన్యూ ఆఫీసరు రావు సాహేబు రంగయ్యనాయుడుగారు కూడ సూత్రధారులుగా వుండివారన్న ఆశ్చర్యంవుండదు.

డిప్యూటీ కలెక్టరు ఉద్యోగాన్ని కాలదన్ని, అనన్య సామాన్యమగు మంత్రిపదవికి కైసీతారాంఅంటూ గోదావరి తోయములతో వాసోదక తిలోదకా లిచ్చి పేటి తియాసఫీస్టనిపించుకొన్న రంగనాథం మొదలిగారు. బక్కచిక్కి, కృంగి కృశించిపోయిన పోవుచున్న రైతాంగమును రక్షింపబూనుకొన్న కాంగ్రెసుప్రభుత్వం వారి ఋణవిమోచన చట్టమును చూచి, చదివి, వినియో లేక యేమోగాని దిగాలుపడి, అంగలార్చి తిరుత్తనికి పరుగెత్తివచ్చి రైతుల నుండి పాతబాకీలు వసూలు చేయుటకు ప్రయత్నించవలసిన హడావడి, ఆతురము, ఆవశ్య యము వీరికేల కలుగవలెను? నోరుండే జమీం దార్లు హేమాహేమీలే కాలచక్రానికి లోబడి "కాగలకార్యాలు కాకమానవు" అని నీళ్లునము లుతుండే యీ రోజుల్లో తిరుపతి వెంకటేశ పెరు మాళ్లసన్నిధికి ప్రధమాధికారియగు కమీషనరు మొదలిగారు తిరుపతి ఎస్టేటులో రొఖ్ఖధాన్య మైనవారి శిస్తులతో నాశనమైపోగుండే రైతాం గంపట్ల ఎందుకింత క్రౌర్యం వహించాలి? దేవుడికి నోరులేకున్నా మనుష్యుడ లేనా? తహశీల్దార్ల సభలో కమీషనరువారు ఏమి మాట్లాడినారోకాని రైతుల్ని పీడించి, పిప్పిచేసి, మనుష్యుల్ని, గొడ్డుగోదలను జప్తుచేస్తామని బెదిరించి సయధయ ముల్తో పాతబాకీలు వసూలు చెయ్యవలసిందని ఆజ్ఞాపించినట్లు పరస్పరం తెలుస్తుంది. కమీషనరు మొదలిగారు అంతటితో తృప్తిచెందకుండా తిరు త్తని జమీన్ రైతు మహాజన సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుతులు వేమన వెంకటాచలంనాయుడుగా రినికూడా నిన్నటిరాత్రికే అవసరంగా పూనిమా గాడునుండి తిరుత్తనికి పిలిపించి ఏమేమో బోధిం చారట శ్రీరంగనీతులు. ఈ బోధతో పైకెక్కి తలాడించువారు కారనీ, రైతుల హక్కు భుక్త ములను రక్షించుటకు మొక్కవోని ధైర్యంతో సృ ష్టికర్తలైన వెంకటాచలంనాయుడు గారియందు రైతాంగం విశ్వాసం వుంచియేవుంది. ఈ విశ్వా సాన్ని వృద్ధ నాయకులగు నాయుడుగారు పోగొ ట్టుకోరనే అంటున్నారు కథను విన్నవారంతా. తిరుత్తనిలో కమీషనరు మొదలిగారు యింకనూ మాట్లాడుతూ రేపు మంత్రి రాజగోపాలాచారి గారికి అన్నివిధాల రైతుల కష్టాలాలు గావించే మా తిరుపతి దేవస్థానం ఎస్టేటుకు ఈ బిల్లు వర్తింప జేయవద్దని వ్రాశాననికూడా అన్నారట. ఈ మాటవిన్నవారు సత్యశోధాల్పించేవి తీర్మానించు కొన్నారిక్కడ వారంతా. రెవిన్యూ ఆఫీసరును, తహశీల్దార్ల గ్రామాలకువెళ్లి ఋణవిమోచన చట్ట మునుగూర్చి రైతులకు తప్పుబ్బుగాచెప్పి బెదరించి వసూళ్లుచేయుమని ఆజ్ఞాపించి కమీషనరు మొదలి గారు శ్రీరంగం మదరాసువెళ్లినారని తెలు స్తుంది కర్ణాకర్ణిగా. వారి మదరాసుయాత్ర ఎట్లు పరిణమిస్తుందో ముందుగాని తెలియదు. ఈవిధంగా వుంది తిరుపతి దేవస్థానం కమీషనరు రంగనాథం గారి విచిత్రవైఖరి. తిరుపతి దేవస్థానం ఎస్టేటు రైతులు యీవర్కింది యీ విషయాలనన్నిటినీ, తహశీల్దార్లు, రెవిన్యూ ఇన్‌స్పెక్టర్లు ముందు చేయబోయే సాదావసూలన్నిటినీ గమనించి జాగ్రత్త పడవలెనని ప్రార్థిస్తున్నాను.

తిరుత్తని జమీన్ రైతు మహాజన సంఘము వారు, చిత్తూరుజిల్లా శాసనసభ్యులు యీ విషయ ములను చిత్తగించి తిరుపతి దేవస్థానం అధికారుల దురాగతాలను, సాహుకారులను ఎస్టేటురైతులు పాల్పడకుండా వుండులాగున సత్వరమే ప్రయత్నిం చడం ముఖ్య కర్తవ్యమని నివేదిస్తున్నాను.

కొండూరు వేణుగోపాలరాజు,
మకాం తిరుత్తని

పూడిపర్తి కూలీలపై కేసు కొట్టివేశారు.

నెల్లూరుతాలూకా పూడిపర్తి కూలీలకును రైతులకును 1886 నుండి సమ్మెట్టువల్ల మనస్పర్థ లుండెను. కొందరురైతులు కూలీలతో రాజీపడి వారుఅడిగిన కూలీలకు ఒప్పుకొనిరి. మిగతవారు రాజీలోచేరి తర్వాత విడిబడియుండిరి.

వీరికి పరాయిగ్రామాలనుండి వచ్చేకూలీలను రానీయకుండ చేయుచున్నారనే కారణములను ఆరోపించి పోలీసువారు 107 క్రింద సెక్యూరిటీ కేసు కూలీలపైపెట్టిరి. ఈకేసు ఈలోగా రాజీ ప్రయత్నాలు జరిగి విఫలమయ్యెను.

12—12—37 తేదీన నెల్లూరు డిప్టిమేజస్ట్రే టువారు ముద్దయిలపై కేసుకొట్టివేసిరి.

వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య, గుజ్జం సుబ్రహ్మణ్యం గారలు ముద్దాయీల పక్షమున వాదించిరి.

—స్వ. విలేఖరి.

స్వర్గీయ — సుందరరామిరెడ్డిగారు

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘం, మచిలీపట్టణము.

కీర్తిశేషులైన శ్రీయుత బెజవాడ సుందరరామి రెడ్డిగారు 7 సంవత్సరములు క్షయవ్యాధిచే బాధ పడి నిన్న ఆరోగ్యశాలయందు మరణించిన వార్త విని యెంతయు దుఃఖించినాము. వీరి కొద్దికాలము క్రిందట నే ఆరోగ్యశాలలో మా మను దర్శించిరి. సుందర రామిరెడ్డిగారు ఆగర్భ శ్రీమంతులైయుండియు అసహాయోద్యమములో దుమికి తీవ్రంగా ఉద్యమము మొదలుపెట్టినప్పటి నుండియు కాంగ్రెసు కార్యక్రమములో పాల్గొ నిరి. యీనాటికి ఇప్పటి కాంగ్రెసులో కానికెల్ల తెలియకపోవచ్చును. సుందరరామిరెడ్డి గారివంటి ప్రముఖులు ఉద్యమములో చేరుటచేత అప్పటి రోజులలో ఉద్యమములో ఇంతబలము కలిగినదని మనము చెప్పగలము. కాని గతించినవారిసేవ ఎంతయు కాంగ్రెసు సౌధములకు పునాదినుండి కప్పబడి స్వరాజ్య సౌధమున కెంతయు ఆధార భూతముగ నున్నదనుటకు సందియములేదు. వీరి కుమారులు శ్రీయుత కృష్ణారెడ్డిగారికిని వారికుటుంబ మునకు మా సానుభూతిని యింకమూలముగా తెలియ బరచుచున్నాము.

భోగరాజు పట్టాభిసీతారామయ్య,
అధ్యక్షుడు

సంయుక్తరాష్ట్రంలో ఋణములను తీర్చు టకు రైతులకు వసతి పుట్టునట్లు చూచు విషయమును చర్చించుటకుగాను కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంవారు నిపుణులసంఘము నొకదానిని నియమించిరి. ఈసంఘముచేయు సిఫారసులపై ప్రభుత్వమువారు విచారణాంశములను నిర్ణయించి ఆ విషయములను విచారించుటకు ఒక పెద్దకమిటీ నేర్పరచెదరు.

స్టౌ బీడీ

ఒకసారి పీల్చి పొగాకునందలి సువాసన గమనింపుడు.

పక్షవాతానికి అమోఘమైనమందు.

ఈమందు 100 సం॥లుగా మా పెద్దలువాడి గుణాన్ని పొందిరి—
ఎంతతీవ్రమైన పక్షవాతంలోనైనా ఆశ్చర్యకరంగా గుణమిచ్చును—
మా అనుభవంలో 100 కి 90 కేసులు గుణమిచ్చినవి—
మిగతవివరాలు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలద్వారా—

వారం మందు రు 5.

—బొమ్మా కేశవులు.
పక్షవాత స్పెషలిస్టు,
[illegible]పేట, నెల్లూరు.

జమీన్ రైతులకు హెచ్చరిక.

వెంటనే రాబోవు ఋణపరిష్కారపు చట్టములో మనకుగల. యిబ్బందులకు మహజర్ల ద్వారా తెలుపండి.

రైతుసోదరులారా,

ప్రస్తుతం వెలువడిన ఋణపరిష్కారచట్టమును గురించిన్ని బిల్లులోని వాంఛేయములోని 12 వ క్లాజులో పాతబాకీలునుగురించి 1346-1347 ఫసలీల పూర్తిబాకీలు కట్టినవారికి గతబాకీ రద్దని ఉన్నది. సఖంకట్టిన పాతబాకీలో సఖంవిరర్తి అని వున్నది. ఒక పట్టాదారు రు 20-0-0 లు బాకీ వున్నదనుకొనుడు, మత్తి బంజర్లు తకరారు శిస్తులు రు 8-0-0 లు వుండి నిర్వివాదముగా కట్టతగిన శిస్తు రు 12-0-0 లు వున్న యెడల అంతయు రు 20-0-0 లు కట్టమనే ఈక్లెయిమ్ అర్థమా! అసలు శిస్తుకట్టజాలని రైతులను తకరారుశిస్తుకూడా కట్టమనుటలో న్యాయము గలదా! యస్టేటులో వర్షాధారం చెరువులక్రింద సన్ 1346 ఫసలీకి నీరు లేక కొన్ని ప్రాంత్యములలో చీడలవలన పైర్లు ఫలింపక మెట్టలు నీరులేక సాగుకాక బంజర్లు అచ్చటచ్చట యేర్పడేవున్నవి. జమాబంది యస్టేటులలో యేసంవత్సరం ఆ ఫసలీకిగాని మరు ఫసలీకిగాని జరుగు ఆచారంలేదు. సన్ 1346 ఫసలి రిమీషన్ లెక్కలు మహారాజావారి ఆగ్రహముతో సన్ 1349 ఫసలి (లింకెమిషన్) కాలమునకు బయటకురాగలవు. 1346 ఫసలీకి సక్రమంగా న్యాయముగా రిమీషన్ జమీందారు యివ్వనందున కోర్టులద్వారా రైతు వ్యవహరించవలసి వచ్చును. యిట్టిస్థితిలో 15 మాసములు గతించును. సన్ 1347 ఫసలీకి పైరు చెరువులక్రింద వక లేక రెండునెలల పైర్లుగావుండి చెరువులలో నెల రోజులు కొద్దిగా నీరువుండివున్నవి. యికముందు దైవాధీనంవల్ల రైతులఅదృష్టమువల్ల ఏ రీతి నా ఫలింపగలదు, లేదా యీ సన్ 1347 రిమీషన్ కోరవలసినట్లు తటస్థించునేమో యిప్పుడు నిర్ధారణచేయ వీలులేదు. యిట్టి క్లిష్టస్థితులలో చిక్కిన జమీన్దారీరైతులు ప్రభుత్వమువారి 15 మాసముల గడువులోపల కట్టుటకు సాధ్యపడునా యెక్కువసౌకర్యము కలుగజేసిన జమీన్ రైతులకు ఆ వాయిదా 15 మాసములు నిర్ధారణవుండుట గొప్ప హానికరము. గాన వాయిదా తీసివేయుట గాని తకరారులేని నిర్వివాదమగు శిస్తు చెల్లించు రైతులకు అన్వయించునని క్లాజులో వుండుటకు గాని ముఖ్యమైవున్నది.

(2) యీబిల్లు 1937 అక్టోబరు 1 తేది మొదలు వర్తించునని వున్నది. సదరుతేది లగాయతు జమీన్దార్లు 1344, 1345, ఫసలీలశిస్తు వసూలుచేసివున్నారు. యీబిల్లుప్రచురణ అయిన యీవలనున్నూ చురుకుగా 1344, 1345, ఫసలీలకు వసూలుచేయుచున్న శిస్తుఅనగా 1937 అక్టోబరు 1 తేది యీవలఅయినను మొత్తములు 1346-47 ఫసలీలను నిర్వివాదముగా రావలసిన శిస్తుకు (అడ్జస్టు) చేసుకొనుటకు మిగత వసూలు పరము చేసుకొనుటకు బిల్లులో సవరణ చేయుటకున్నూ ప్రభుత్వమువారికి, మహజర్లను ఎస్. రామనాథంగారు పబ్లిక్ ఇన్ఫర్మేషన్ మంత్రి ఫోర్టుసెంటుజార్జి మదరాసు అను అడ్రసుకు పంపుకోవుచున్నారు.

వంగోలు,
12-12-37

మయిలవరపులక్ష్మీ నారాయణయ్య,
సెక్రటరీ.
వెల్లటూరుతాలూకా జమీన్ రైతుసంఘం.

గువ్వాడి గ్రామ పాతచెర్వు

ఉదయగిరితాలూకా కేవలము దారిద్రదశయందున్నది. సకాల వర్షములులేవు. సరియైన జలాధారములుగాని పంటలుగాని లేవు. ఈ తాలూకాలో గువ్వాడి గ్రామమునకు ఏలాటి జలాధారములు లేవు. గువ్వాడమ్మ చెర్వు అనేపాళ తెగిపోయిన చెర్వును మరమ్మతు చేయించమని శ్రీ కలెక్టరుగారికిన్ని శ్రీ ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరుగారికిన్ని ప్రజలు మహజర్లు పెట్టుకున్నారు ఇప్పటి వరకు ఏలాటి వుత్తర్వులులేవు. గౌ॥ మంత్రిగారితో తమ కష్టములు చెప్పుకొని పిటిషన్ కూడా యిచ్చివుండిరిగాని అది ఆఖరుకు విచారణకు అయిన వచ్చినదిలేదు. గ్రామస్తులు కోరే పాతచెర్వుకు చాలా మంచి వరవయున్నా 2 తూములున్నా చాలావరకు మట్టి కట్టయును. ఉన్నది కొంత వ్యయముతో ఎక్కువ లాభకారియైన పని జరగగలదు. కూలీలు యిచ్చట పనులు దొరకక రంగూన్ ఆసామింత్యములకు వెళ్లుచున్నారు. ఏదైనా కొంతపని కల్పించి బీదజనమును ప్రభుత్వమువారు రక్షింతురురని ఆశించుచున్నారు. గండిపాలెంవద్ద పిల్లాపేటికి అడ్డముగా కట్టకట్టి కాలువద్వారా గండిపాలెం చెర్వు యిక్కడపల్లె చెర్వు ప్రస్తుతం గ్రామస్తులు కోరే (గువ్వాడి) పాతచెర్వుకున్న నీరు యథావిధిగా సప్లయి చేయవచ్చును. జిల్లా యింజనీయరుగారు యీ తాలూకా పడమటిగ్రామాలు చూచేయుందరు. వారు స్వయముగా ఉదయగిరి తాలూకాలో పర్యటనము జేసినేని హారుదల పనులలో కొంత బీదలకు సహాయము జేయగలరుకుదురని నమ్ముచున్నాము. ఉదయగిరి తాలూకాలో పిల్లా పేరు, బొగ్గేరు, అను పెద్ద యేరులున్నవి. చిన్నచిన్న వాగులు యెన్నోవున్నవి. వాటిని వ్యవసాయోపయోగమునకు తెచ్చే దిక్కులేకనే దరిద్రదశ పట్టడంగాని ప్రకృతి నైజంకాదు.

—ఆగస్త్యరాజు సుబ్బరాయుడు

పోతవరలంక రైతుసంఘం సమావేశము.

కొల్లి సుబ్బయ్యగారి యధ్యక్షతక్రింద 12 తేది సభజరిగి క్రిందితీర్మానములు గావించిరి.

1. ఈ గ్రామమునకు ఉత్తరముగా రైతు భూములపట్ల వెలిన కొల్లులంకను శ్రీరాజావారు రైతుల అభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగా స్వాధీనము చేసుకొని గడ్డిని అక్రమముగాగల అమ్మకమును చేయుట ఈ సంఘమువారు నిరసించుచున్నారు.

2. ఎస్టేటు గ్రామములలో రైతుయొక్క సమస్యలను విచారించు సంఘము పట్టణములయందే వారి క్యాంపులను ఏర్పాటుచేయుటవలన పల్లెలు జమీన్ గ్రామాదులలో రైతు స్థితిగతులను స్వయముగా విచారించకుండుటవలన సదరు సంఘమును పల్లెలు మకాంచేయవలయునని ప్రార్థన. అన్ని విధములను ఈ పోతార్లంక గ్రామము ఆదర్శ జమీన్ గ్రామమైయున్నది. అన్నిసమస్యలు ఇక్కడ దిక్కును.

3. తక్కువవడ్డీతో సర్కారువారిని బ్యాంకులు స్థాపించమని ప్రార్థన.

4. డొంకలు, దారులు సర్వేలేక తారుమారయి పోవుచున్నవి, అనగా నశించిపోవుచున్నవి. జిల్లాబోర్డు ఈపనిని చూచుటలేదని జ్ఞాపకము చేయుచున్నాము.

విచారణ కమిటీవారు ఈగ్రామము ఆదర్శరూపమైన గ్రామముగనుక ఇచటికి రాప్రార్థన.

—సెక్రెటరీ.

డాంగ్రేగారి బాలామృతము సేవించిన బిడ్డలు యిటుల ఆరోగ్యవంతుల గుదురు

డాంగ్రేగారి బాలామృతము ఏమిచేయును?

డాంగ్రేగారి బాలామృతము.

(1) బిడ్డలకు మంచి ఆరోగ్యం, పుష్టి కలిగించడంలో దీనికి మించినదిలేదు.

డాంగ్రేగారి బాలామృతము

(2) బిడ్డల బలహీనతను పోగొట్టును.

డాంగ్రేగారి బాలామృతము.

(3) బిడ్డల పండ్లను శుభ్రముగనుంచును.

ప్రొప్రయిటర్లు:
కె. టి. డాంగర్ అండ్ కంపెని,
బొంబాయి 4.

ఏ రక్షణతో కూడిన పెట్టుబడియీ ది మీరు కోరుచున్నది!

జీవితము అగ్ని నీరు ఇతర ప్రమాదముల భీమావ్యాపారము నిర్వహింపబడును. క్లెయిములు యేడు కోట్ల రూపాయలకు పైగాకలవు.	న్యూ ఇండియా పాలిసీకంటె మెక్కువ భద్రప్రదమైన మంచి పెట్టుబడి విధానమేదియునులేదు. ఆదర్శమైన మా ఆప్షన్ బెనిఫిట్ పాలిసీ నిజముగా ఆదర్శప్రాయమైన పెట్టుబడి విధానము. ఈ పాలిసీప్రకారము రు 5000 ల పాలిసీ హోల్డరు, తనకుటుంబమునకు రు 15,070 ల విలువగల ఆస్తిని సహితము సమకూర్చ గలుగుచున్నారు. సదరు ఐడియల్ ఆప్షన్ పాలిసి గురించిన కరపత్రములకు దయచేసి మాకు వ్రాసి తెప్పించుకొని చదువుడు.

న్యూ ఇండియా అస్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.,
4/5, ఫస్టులైన్ బీచి, : : మద్రాసు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గ సమావేశము.

తీర్మానములు.

30—11—37 తేది మధ్యాహ్నం 2½ గం॥లకు బెజవాడలో రైతుసంఘ కార్యాలయములో వైసభ కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తి గారి అధ్యక్షతన జరిగెను. సభలో ఈక్రింది తీర్మానములు గావింపబడెను.

1. 1-7-37 లగాయితు ఈ తేదీవరకు రైతు రక్షణ యాత్రదళాధిపతి గారిచే యివ్వబడిన జమాఖర్చుల జాబితాను పరిశీలించి సదరు జమాఖర్చులను యేకగ్రీవముగా అంగీకరించడమైనది.

2.ఎ ప్రభుత్వపు జమీన్దారీవిచారణ సంఘం వద్దు ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం తరఫున సాక్ష్యమిచ్చుటకుగాను ప్రతినిధులను నిర్ణయించడానికి, మెమోరాండమును తయారుచేయుటకు అధ్యక్షులను, ఆచార్య రంగా, రామానాయుడుగార్లను కోరడమైనది.

(బి) ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం ప్రధాన కార్యదర్శియందు ప్రకటించబోవు రోజున ఆంధ్రదేశమెల్లెడలను జమీన్ రైతులందరును ప్రభుత్వపు జమీన్ రైతు విచారణసంఘమునకు ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ ప్రతినిధులు ఇచ్చునివేదికను బలపర్చుచు సభలుచేసి, సభతీర్మానములను టెలిగ్రాంలు ద్వారా వెంటనే గౌ॥ మద్రాసురాష్ట్ర రివిన్యూ మంత్రి గార్కి పంపుటకు రైతులందరను హెచ్చరించుచున్నారు.

3. ప్రభుత్వ జమీందారీ విచారణసంఘం వారు తమ సంచారకార్యక్రమమును ప్రతియొక్క జిల్లావార్కి 15 రోజులు ముందుగా తెలియపర్చవలసినదనియు, జిల్లావారీగా రైతుసంఘములకు తమప్రోగ్రాముకు పంపించవలసినదనియు ఆ వ్యవధిలో రైతుసంఘప్రతినిధుల సాక్ష్యము తీసికొనుటకు అవకాశము నీయవలసినదనియు ప్రతిజిల్లాకు అధమము రెండుచోట్ల తమవిచారణను సాగించవలసినదనియు తమ్ములకంగా రైతులకు తమ సాక్ష్యమును చులకనగను, ధారాళముగను నివేదించుకొనుటకు తగినంత అవకాశము కల్గించవలెననియు ప్రభుత్వపు జమీందారీ విచారణసంఘం వారిని ఈసంఘంవారు కోరుచున్నారు.

4. ఇంటరిం మంత్రివర్గము మద్రాసు ల్యాండు కమిటీవారుచేసిన సిఫార్సులమాత్రమే అంగీకరించదేమునల్ల తగినంతరక్షణ తమకు కలుగదని రైతులంతా ఆందోళనపడుచుండగా కాంగ్రెసు మంత్రివర్గమువారు ఈ దిగువ కమిటీ సూచించినటుల

(ఎ) 1914 తరువాత వేయబడిన అదనపు పన్నుల రద్దుచేసి

(బి) రీ సెటిల్ మెంటులను ఆపుగలచేసి

(సి) రీ సెటిల్ మెంటు సిఫారసు ప్రకారం వేయబడ్డ తీర్మానించిన అదనపుపన్నులను రద్దుచేసి

(డి) కొత్త యాగాణి ఆయకట్టున జరుగావా రద్దుచేసి

(ఇ) మొత్తంమీద భూమిశిస్తును 25% వరకు తగ్గించుటకు మారుగా రైతులను ఓర్పుకల్గివుండమని, ప్రభుత్వ నిర్వహణభారం ఆలోచించమని విశాలహృదయం కల్గి శిస్తుభారాల భరించమని రైతుల కాధారంగం కల్గించుచుండుట ద్వారా రైతులోకానికి కాంగ్రెసు మంత్రివర్గంమీద కల్గిన విశ్వాసమును త్వరితగతి తగ్గించుకొనుచుండుట జరుగుచున్నది.

రైతులోకపు తీవ్రమగు కోర్కెలను పాటించక వారి బాధలను లెక్కించక మంత్రి వర్గము అన్యాయపు పట్టుదలలతో రీ సెటిల్ మెంటు అదనపు పన్నులను, వజరాసాలను వసూలు చేయుట కేకీభవించు కొనుచో రైతు ప్రచారకులు,

జమీన్ రైతు విచారణ.

సంజాయిషీలు, చరిత్రలు, అతిత్వరగా పంపించవలెను.

కాంగ్రెస్ రైతుసంఘములకు హెచ్చరిక.

రాష్ట్రకాంగ్రెస్ ఉపసంఘపక్షమున చిత్తూరు జిల్లా మొదలు ఉత్తరవిశాఖజిల్లా ఆఖరువరకు (18-11-37 మొదలు 29-11-37 వరకు) మేము సంచారముచేసితిమి. కాళహస్తి, తిరుత్తని, వెంకటగిరి, వంగోలు, మంగాపురం; గన్నవరం, బోగోలు, చింతలపూడి, ఏలూరు, తెలంగి, తూర్పుగోదావరిలోనికోటిపల్లి, తుని, గొల్లప్రోలు, జగ్గంపేట, రాజమండ్రి, బల్లిపాడు, బయ్యనగూడెం, దొండపూడి, పోలవరం, విశాఖపట్టణజిల్లాలోని అనకాపల్లి, ఎలమంచిలి, సాలూరు, పార్వతీపురం, రాజాం, రూసి,మడపాం, తెర్లంగి, బొబ్బిలి, మాడుగుల, చోడవరం వగయిరా సెంటర్లలో ఆంధ్రదేశములోని అన్ని మేజరు జమీన్దారీల నుండియు, వందలకొలది, మైనరు జమీందారీలు, అగ్రహారము భూసాగ్రామములనుండియు రైతులు వేనవేలుగా వచ్చి మాసందేశమునువిని మావిచారణకు తగు సమాధానములిచ్చి అనేక సప్రమాణ నివేదికలుకూడ సమర్పించిరి. ఈ సంజాయిషీని బట్టియు, తదితర రికార్డులబట్టియు ఆంధ్రదేశ జమీందారీల పరిస్థితులను గురించి సమగ్రమమైన రిపోర్టు యీకార్యాలయమున తయారగుచున్నది. ఈ విచారణ సందర్భములో తగు ప్రచారము చేసి, సంజాయిషీ వగైరా చేకూర్చుటయే గాక ప్రయాణ సౌకర్యములు, తదితర సత్కారములు మాకు ఆత్మాదరములతో కూర్చిన ఆయాజిల్లా, తాలూకా, గ్రామకాంగ్రెస్ రైతుసంఘములకును, అభిమానులకును మాకృతజ్ఞతా పూర్వకవందనములు.

కాని యింతటితో పని కాలేదు. ఆయా సెంటర్లలో మేము విచారణచేయుటలో తేలినకొన్ని ప్రశ్నలపై సమాధానములు, నిదర్శనములుపంపించవలసిందనియు (కోర్టుజడ్జీమెంటులు, పట్టాలు రశీదులు వగైరా మరికొన్ని స్థలములలో తమ తమ జమీందారీలను గురించి చరిత్రలను పంపించవలసినదనియు అచ్చటి సంఘములను, వ్యక్తులను కోరియున్నాము.

ఆప్రకారమే యేయే సెంటర్లలో యే యే సంజాయిషీనిగూర్చి యెవరెవరిని కోరితిమో అట్టి వారందరు సదరు సంజాయిషీలతోకూడిన నివేదికలు యీకార్యాలయమునకు అతిత్వరలో పంపవలెను. మావిచారణసమయములో సంజాయిషీని హాజరు పరచజాలనివారు తమ జమీందారీలను గూర్చి యావత్తుచరిత్రను వెంటనే పంపగోరెదను. అతిజరూరు. మరియు ఆయా సెంటర్లలో మమ్ములను కలిసికొనజాలని జమీందారీలవారెవరయినా ఉన్నయెడల వారుకూడ తాముపంపదలచిన నివేదికలను వెంటనే మాకు పంపవలెను. మేమిదివరలో కోరినట్లుతమనివేదికలు తగు రుజువుల కార్డుబలంతో పంపగోరెదను. తరుణంమించిన లాభంలేదు.

ఆంధ్రరాష్ట్రకాంగ్రెస్ జమీన్ రైతుసబ్ ఆఫీసు గొల్లప్రోలు. 4-12-37. } క. వంకటేశ్వరశర్మ, కార్యదర్శి.

నాయకులు పంపు నిర్వాహకులు ఆంధ్ర రాష్ట్ర రైతు సంఘపు ఆజ్ఞలను అనుసరించి ఆందోళన ద్వారా తగినట్టి రక్షణ రయితులకు కల్గించుటకు సిద్ధపడియుండి తయారగు చుండవలెనని హెచ్చరించు చున్నారు.

బెజవాడ, 8-12-37 } చలసాని వాసుదేవరావు, (ప్రధాన కార్యదర్శి).

నకలు మందుల చూచి మోసపోకుడు

40 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతిజెందినది. కేవలముబాధనివార్మాలని.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయుపోటులను బాపును, పార్శ్వపు నొప్పుల పారదోలును, పొట్ల పోగొట్టును, బెణుకుల ఛేదించును, వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును, దురదను తొలగించును.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్,
మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

చేతిపనుల వర్తక రహస్య బోధిని

50 రూపాయలనుండి 500 రూపాయలవరకు నెలకు సంపాదింపవచ్చును.

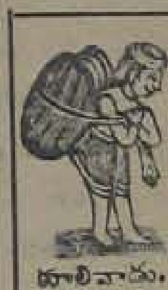

కూలివాడు.

చేతిపనులు నేర్చుకొని స్వశక్తి

ఈ పుస్తకములో అనేక విధములైన సబ్బు దినుసులు, సెంట్లు అత్తరు, వెంట్రుకలు పెరగడమునకు తైలములు, హేరాయిలు పిప్పరమెంటు, వార్నిష్, వర్ణములు, లక్కరోపులు పన్నీరు, మర్చత్తు, ఎరేటెడ్ వాటర్సు, మైనపువత్తులు, కర్పూరం, అద్దము, మంచుగడ్డ సిరా దినుసులు, గిల్టు యిచ్చేవిధము, చాయ వేయు విధము, రంగులు వేసెలయిన్ కస్తూరి, ... రొట్టి, బిస్కెట్, కేకు, ఐస్క్రీము బలపం, బూట్ పాలిష్ ఉడుక్కొలాం, ఓమంవాటర్ అగ్గిపుల్లలు, కాగితము, పెన్సిలు, పల్లుపొడి, లేహ్యము, తైలము, మాత్రలు పోటోపట్టుట, లైను జింకుబ్లాకులుచేయుట మొదలగు అనేకచేతిపనులు యంత్ర సంబంధము నిభిలక్షింపక సాధారణముగ సులభముగ అందు ముఖ్యముగ లాభదాయ్రపదముగ తయారు చేయ వీలుపడగల పరిశ్రమలు, 400 ల 200 పేజీలు పెద్దపుస్తకము. వెల రు 1. పోస్టుఖర్చులు అ. 5. మహారాజ పుస్తకశాల 12, అరుణాచల మొదలివీధి, 18 జి. టి. మదరాసు.

ధనికుడయ్యెను.

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు

చిన్న బజారు, నెల్లూరు.

బంగారు వెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నవి. లేనివి ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును. విలువగల కమలములతో నగలు తయారుచేసియివ్వబడును.

మోసపోకుడు. అనేకాంగ్లాయుర్వేద డాక్టరు లామోదించిన వైద్యం పెంచల నారసింహుని

పెంచలు చర్మరంజక (రిజిష్టర్డు)

ఇయ్యది పిక్కలపూతలో తామర, తీటు, గజ్జి, ఎంగిలిచిదురు, కరపాణి, చెపిటకుల్లలు, కాళ్లపగుళ్లు దురదలాదలు శమింపుచేయున్న సామ్యునాయము. వెల డబ్బీ 0-4-0.

చర్మరంజక్ డిపో (రిజిష్టర్డు)
ట్రంకురోడ్, నెల్లూరు.

దక్షిణ విశాఖజిల్లా రైతు సంఘము.

శ్రీపురపల్లితాలూకా నిమ్మలకలస గ్రామంలో ఏర్పాటు చేయబడిన రాజకీయ సభతోపాటు జరుపబడిన దక్షిణవిశాఖజిల్లా రైతుమహాసభ కారాంతరములచే నిలుపుదల చేయబడినది. ముందుండు వివరములు తెలుపబడును.

దక్షిణ విశాఖజిల్లా రైతుసంఘముయొక్క ప్రధాన కార్యస్థానము 1-1-38 నుండి పెల్లివర్లలో కార్యాలయమునందు ఏర్పాటు చేయబడును. కాన రైతుసంఘములు, అభిమానులు ఆదియగు మాకు ఉత్తరములువ్రాయు ప్రార్థితులు,

రైతుసభ్యులను చేర్చుటకు ఆఖరు తేది 31-12-37 కావున రసీదుపుస్తకములు తీసుకవెళ్లిన వారందరు సభ్యత్వపు రుసుములతో సహా పుస్తకములు జనవరి 10 తేదిలోపుగా ప్రధాన కార్యస్థానమునకు చేరునటుల పంపగోరుచున్నాను.

* * *

సానుభూతి సభ.

9-12-37 తేది దక్షిణవిశాఖజిల్లా రైతుసంఘము సమావేశమయి దక్షిణవిశాఖజిల్లా రైతుసంఘాధ్యక్షులు కిడాంబి తాతాచార్యులుగారి అకాల ఆకస్మికమరణమునకు సానుభూతిచూపుచు తీర్మానము గావించిరి.

యస్. నరసింహమూర్తి
— ప్రధాన కార్యదర్శి.

పాట్నా యూనివర్సిటి 10 వ స్నాతకోత్సవ సందర్భమున వైస్‌ఛాన్సలర్ సచ్చిదానంద సిన్హాగారుపన్యసించుచు ఇంగ్లీషుభాషను నిరసించి మనకు మనము పాశ్చాత్య విజ్ఞానముతో కొల్పవలసివచ్చునని చెప్పిరి.

బొంబాయిలో భూమిశిస్తు విచారణ సంఘము.

18 తేది జరిగిన బొంబాయి శాసనసభల కాంగ్రెసుపార్టీ సమావేశమందు భూమిశిస్తు రేటును నిర్ణయించుట, ఇప్పుడున్న శిస్తును తగ్గించుట, భూమిని స్వాధీనపరచుకొనినవారికిగల నిరోధములను తొలగించుట, శిస్తుచెల్లించనివారికి పెనాల్టీని విధించుట, నీటివసతులు, రైతుల కౌలు హక్కులు, మొదలగు విషయములగురించి విచారణచేయుటకొరకు సంఘము నియమింపబడవలెనని తీర్మానింపబడెను. శిస్తులను తగ్గించుటను గురించి రైతులు సివిలుకోర్టులలో దావాలుచేయుటకు అనుమతింపవలెనని కోరిరి.

కిడాంబి తాతాచార్యులుగారి నిర్యాణము.

దక్షిణవిశాఖజిల్లా రైతుసంఘాధ్యక్షులు సుప్రసిద్ధ న్యాయమూర్తులును, కర్షకసేవాపరాయణులగు కిడాంబి తాతాచార్యులుగారు దివంగతులగుటవలన మండల కర్షకోద్యమమునకు తీరనిలోటు వాటిల్లినది. ఇట్టి ఉదారాశయముగల నాయకుని గోల్పోవుట మండల రైతాంగముయొక్క దౌర్భాగ్యమును సూచించుచున్నది. ఆచార్యులవారి అకాల ఆకస్మికమరణమునకు రైతాంగముయొక్క భూరిసంతాపమును వెల్లడించుచు, వారికుటుంబమునకు సానుభూతిని తెలుపుచు వారి ఆత్మకు శాంతి నెలకొల్పుగాకయని దేవుని ప్రార్థించుచున్నాము.

—ఒక రైతు.

బెజవాడ తాలూకా రైతుసంఘ సమావేశము.

ఈనెల 28 తేది బెజవాడతాలూకా రైతుసంఘముయొక్క సాధారణ సమావేశము 3 గంటలకును, కార్యనిర్వాహకవర్గ సమావేశము 2 గంటలకును, బెజవాడ జిల్లారైతు సంఘ ఆఫీసులో జరుగును.

(1) జమాఖర్చుల నామోదించుట, (2) గ్రామసంఘములు లేనిచోట్ల గ్రామసంఘముల ఏర్పాటుచేయుటకు వలయు సూచనలు (3) ఋణపరిష్కార చట్టమును గురించి, (4) అన్నికేంద్రాలలోను యిదివరకంటె యెక్కువగా పనిచేయుటను గూర్చి, (5) కార్యదర్శి పెట్టు యితరవిషయములు చర్చింపబడును.

వి. రామకోటయ్యచౌదరి,
— ప్రధాన కార్యదర్శి.

చింతలపూడి తాలూకా రాజకీయ మహాసభ.

6 తేది కామవరపుకోటలో డా॥ మ॥ రంగా అధ్యక్షతన జరిగెను.

తీర్మానములు.

(1) ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్రం యేర్పడవలెననియు, (2) రివిన్యూమంత్రిగారు తెలుపుచున్న పంచాయతీ పరిపాలన వెంటనే ఆచరణకు తేవలెననియు, (3) యెస్టేటులాండ్ యాక్టు విచారణ కమిటీ వారు ముఖ్యముగ యెక్కువ జమీందారీలకు చెందిన చింతలపూడి తాలూకాకు రావలసినదనియు, (4) న్యాయశాఖ, పరిపాలనాశాఖ విభజింప బడవలెననియు (5) రెండు జిల్లాబోర్డులను కలుపవలెననియు, తీర్మానములు గావించబడెను.

—ఒక విలేఖరి.

తునికిపాడు
ఫ్యాక్టరీ కూలీలసమ్మె జయము.

7—12—37 తేదీన ఫ్యాక్టరీ కూలీలువారికి జరుగు అక్రమాలను మాన్పుకొనుటకు సమ్మెజరిపిరి.

కూలీల కోర్కెలు.

(1) క్రిందటిసంవత్సరం అడ్వాన్సుగా ఇచ్చుచున్న రు 30 లు కూలీ బాపతు రు 15 లు యిచ్చుట.

(2) జీవునిధర్మమని రు 1-0-0 కు 0-0-3 చెల్లు వసూలుచేయుచున్న ధర్మము చేయకుండుట.

(3) అక్రమముగా నేరమారోపించి పనినుండి తొలగించిన కూలీని పనిలో తిరిగి చేర్చుకొనుట.

(4) కూలీ హెచ్చుచేయుట.

మరునాడు పెంపుకూలి మినహాయించి తక్కిన కోర్కెలను ఫ్యాక్టరీ యజమానులు చెల్లించుటకు వాగ్దానముచేసిరి. యథాప్రకారముగా కూలీలు పనిలో ప్రవేశించిరి

—ఒక విలేఖరి.

గోవిందరాయ సప్తతివత్సర పరిపూర్త్యుత్సవము.

ఆంధ్రనాటక కళోద్ధారకాదిబిరుదములనొందిన శ్రీయుత వనారస గోవిందరాయ సప్తతివత్సర పరిపూర్త్యుత్సవము 19,20 తేదులలో ఏలూరునందు జరుగును. 20 తేది గోవిందరావుగారికి ఏనుగ అంబారీపై నగర ముఖ్యవీధులలో ఊరేగింపు జరుగును.

ద్వాపరయుగము

పౌరాణిక ప్రణయగాథ
ఆచార్య వ్యవహారముల ఆరంభము

రాధాకృష్ణ -
(తెనుగు)
- శ్యామసుందర్
(అరవము)

విశేష ధనమార్జించుటకు
అమూల్యావకాశము.
కొలదిగా మిగిలియున్న వాటాల
కొనుటకు
పెట్టుబడిదారులు.
నెల జీతములపై విద్యావంతులగు
నటీనటులు
శాస్త్రజ్ఞులు — కావాలి
కావాలి

ప్రతిభావంతులగు
నటీనటులు

ప్రజాభిరుచికి తగినకథ

అనుభవజ్ఞుల
దర్శకత్వము

ముక్తి! భుక్తి!! రక్తి!!! అన్నీ

లక్ష్మీ సినీటోన్ లిమిటెడ్,
146 బ్రాడ్వే, మదరాసు.
ఆంధ్ర బ్రాంచి : రాజమండ్రి.

ప్రతిచోటా
ప్రతినిధులు కలరు.

వివరాలకు
వెంటనే
వ్రాయుడు.

జమీన్ రైతు

నెల్లూరు
టవునుహాలులో హరికథ

19—12—37 రాత్రి 9 గంటకు

పాదుకా పట్టాభిషేకం

కథకులు:— బ్ర॥ శ్రీ॥ కొమ్మూర్వరు బాల బ్రహ్మానందదాసు కవిగారు.

— వీరుగారు మహామహోపాధ్యాయ, కథా ప్రపూర్ణ, కవిసార్వభౌమ, శ్రీ పాదకృష్ణ మూర్తిశాస్త్రిగారి శిష్యులు - సువర్ణకంకణ-గండపెండేర-కేయూరాదిభూషితులు, వారి కథా సంకీర్తనాద్యాది విద్యాలంకృతులు, అనేక సారములలో కథలుచెప్పి బహుమతులను పొందిన సుప్రసిద్ధులు- (కథ- కవిగారి స్వకపోల కల్పితము!)

ప్రవేశమునకు టిక్కెట్లు:—

ఆరిపాక అప్పారావు,
(కార్యద్రష్ట)

ది ప్రెసిడెన్సీ ప్రావిడెంటు & జనరల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెని లిమిటెడ్.

హెడ్డాఫీసు: బొంబాయి స్థాపితము 1924.

జీవితమందు రెండుసార్లపైన, ప్రీమియంలు రు 2, మరియు 1 లు మాసమునకు. డాక్టరు పరీక్ష లేకనే లాభముతోను వచ్చు రు 450/- మరియు రు 250/-

నమ్మకమైన కష్టపడి పనిచేయు ఏజంట్లు కావలెను. వలయు వారు యీక్రింది వారికి దరఖాస్తు పంపు కోవలయును.

సూపరింటెండెంటు,
క్యాంపు C/o మాడర్న్ హోటల్,
నెల్లూరు.

పెండ్లి కట్నాలు

అన్నమేడు వాస్తవ్యులు అల్లూరు రామిరెడ్డిగారి జ్యేష్ఠపుత్రుడు చి॥ మునుస్వామిరెడ్డిగారికి, కొలనుకుదురు గ్రామకాపురస్థుడు ఏడెం ఏనాదిరెడ్డిగారి ద్వితీయపుత్రిక చి॥ సౌ॥ బుజ్జమ్మను యిచ్చి 12-12-38 తేది రుంబూరు దేవస్థానంలో జరిగిన వివాహసందర్భమున జమీన్ రైతు పత్రికకు వధూవరులపక్షమున రు 10 లు కట్నమును చదివించినందులకు ఎంతయు కృతజ్ఞులము.

—జమీన్ రైతు సంపాదకుడు.

మద్రాసు అసెంబ్లీ.

ఋణనివారణ చట్టమును చర్చించుటకు మదరాసు అసెంబ్లీ 20—12—37 తేదీ సమావేశమగును.

కావలితాలూకా రైతులసభ

బోగోలులో— 18—12—1937

అధ్యక్షులు:— గోగినేని లక్ష్మీనారాయణగారు.

నెల్లూరు
రివిన్యూమంత్రి రాక.

రివిన్యూమంత్రి ప్రకాశంపంతులుగారు 27, 28, 29 తేదీలలో నెల్లూరు జిల్లాలో సంచారం చేయుదురు.

నవశక్తి

ఎంతోకాలంగా ఆంధ్రదేశంలో "నవశక్తి" ఉద్భవించాలన్న కోరిక ఇన్నాళ్లకు నెరవేరింది. ఇతోధిక శుభాధిక్యాలతో పది కాలాలపాటు వర్ధిల్లుగాక.

—సంపాదకులు, జమీన్ రైతు.

జనవరి 12 తే బెజవాడ, ఏలూరు, కాకినాడ, తెనాలి, విజయనగరం, సికింద్రాబాదులలో చూచి ఆనందించుడు.

నెల్లూరు శ్రీరామాఫిలిమ్సు లిమిటెడ్‌వారి
ద్వితీయ పౌరాణిక చిత్రరాజము

చిత్రనళీయము
నలదమయంతి

డైరక్టరు: రుప్పూరి రామిరెడ్డి

గానము: కే.సి.డి. H. R పద్మనాభశాస్త్రి

S. V. రామారావు, అసిస్టెంట్ డైరక్టరు.

నటీనటులు:

మాధవపెద్ది	పాపిరెడ్డి
అద్దంకి	వెంకటసుబ్బయ్య
నాగరాజరావు	నారాయణరాజు
రామకృష్ణయ్య	శ్రీరంజని
చెంచు	సరసీరుహం
రామదాసయ్యంగార్	లక్ష్మీరాజ్యం
బాలన్	రాజరత్నం
నటేశం	ప్రకాశాంతమ్మ
మార్కండేయశర్మ	శకుంతల
వి. కె. నాయుడు	అప్పలరాజు

కలకత్తా, మద్రాసు, బొంబాయి, కొల్హాపూరు గొప్ప స్టూడియోలలో తయారైన ఫిలింరాజము

పౌరాణికమా? అవును. చారిత్రాత్మికమా? కాదని చెప్ప వీలులేదు. సాంఘికమా? అటులుండిన నుండవచ్చును. శ్రీహర్షుని - కవిసార్వభౌముని, ఆంధ్రనాటక కవితామహుని-కవికోకిల, గారలను, ఒక్కపెట్టున స్మృతిపథమునకు దెచ్చు చిత్రనళీయమును చూడనివారు చూచి యానందింపనివారు ఉండరు.

For Booking Apply to;—

Sree Rama Films Ltd., Nellore.

ఈ చిత్రములోని పాటలను రమణీయ గ్రామఫోనులలో వినుటకు "హిజ్‌మాస్టర్స్‌వాయిస్" కంపెనీ వారిచేత రికార్డుచేయబడి విక్రయమునకు సిద్ధముగానున్నవి.

Printer Publisher, and Editor—N. V. Rama Naidu, Zamin Ryot Press, 92 Danduvari St, Nellore.